

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Lundbyvej 20, 4720 Præstø, matr.nr. 9c Bårse By, Bårse

Region Sjælland har den 3. juli 2018 givet endelig tilladelse til at indvinde sand, grus og sten på ovennævnte ejendom.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring.

Det tilladte graveareal på ca. 3,5 ha og ligger i Bårse Graveområde. Grusgraven skal efterbehandles til dels landbrugsjord i omdrift og dels natur- og søareal. Der graves under grundvandsspejlet på en del af det tilladte areal.

Der er endvidere meddelt afslag til indvinding på et ca. 0,5 ha stort areal, beliggende uden for udlagt graveområde.

Regionen afgørelser er givet efter råstoflovens § 7 og § 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter Bekendtgørelse nr. 1832 af 16. december 2015 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning § 3 stk.1 og 2, og regionen har vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Råstofindvindingen kan derfor gennemføres uden at der udarbejdes en VVM-redegørelse.

Klagevejledning

Klageberettigede kan klage over afgørelserne til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Lundbyvej 20, 4720 Præstø
Vordingborg Kommune

Gældende indtil 03.07.2028

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 9c, Bårse By, Bårse
Lundbyvej 20, 4720 Præstø
Vordingborg Kommune

Bårse Graveområde
Dato:03.07.2018

REGION
Sjælland

- vi er til for dig

Oversigt

Lundbyvej 20, 4720 Præstø. Matr.nr. 9c, Bårse By, Bårse. Vordingborg Kommune
--

Sagsnummer 17/00123

Ansøger

Navn:	Henrik Knak		
CVR-nr.:	11317944		
Adresse:	Grumløsevej 11, 4750 Lundby		
Kontakt:	Henrik Knak		
Telefon:	40 55 76 55	E-mail:	Henrik.knak@mail.dk

Indvinder

Navn:			
CVR-nr.:			
Adresse:			
Kontakt:			
Telefon:		E-mail:	

Ejer

Navn:			
CVR-nr.:			
Adresse:			
Kontakt:			
Telefon:		E-mail:	

3

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	6
1.1	RÅSTOFLOVEN	6
1.2	PLANLOVEN - VVM BEKENDTGØRELSEN	6
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	6
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	7
2.1	VANDFORSYNINGSLØVEN	7
3	VILKÅR	8
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	8
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	8
3.1.2	Råstofindvindingen	9
3.1.3	Tilladte driftstider	10
3.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.....	10
3.1.5	Materiel	12
3.1.6	Støv	12
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	12
3.1.8	Dræn	14
3.1.9	Arkæologi og geologi	14
3.1.10	Graveafstande og efterbehandlingsanlæg	14
3.1.11	Indskiftning	15
3.1.12	Efterbehandling	15
3.1.13	Afslutning	15
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	16
4.1	VORDINGBORG KOMMUNE	16
4.1.1	Vandforsyningsloven.....	16
5	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	18
5.1	ANSØGNINGEN	18
5.2	UDTALELSER.....	18
5.2.1	Høring af myndigheder og forsyningsselskaber.....	18
5.2.2	Partshøring	18
6	MYNDIGHEDERNES BEHANDLING AF SAGEN	20
6.1	RÅSTOFPLANEN.....	20
6.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	20
6.3	VVM - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET	20
6.4	ANDRE LOVGIVNINGER	21
6.4.1	Vandforsyningsloven.....	21
6.5	MILJØMÆSSIGE FORHOLD	21
6.5.1	Driftstider.....	21
6.5.2	Støj.....	21
6.5.3	Støv	22
6.5.4	Forebyggelse mod forurening	22
6.5.5	Graveafstande og periferiskåringer.....	22

6.6	SVAR FRA PARTER	22
6.7	REGION S JÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	23
7	GENERELLE BESTEMMELSER.....	24
7.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	24
7.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	24
7.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	24
7.4	UDTAELSE FRA MUSEUM VEDR. ARKÆOLOGI FORUD FOR INDVINDINGEN	25
7.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	25
7.6	RETURJORD	25
7.7	AFFALD	25
7.8	ENTREPRENØRTANKE	25
7.9	BYGGELOVEN	26
7.10	GRUNDVAND.....	26
7.11	DIGESVALER	26
7.12	LEDNINGSREGISTERET.....	26
7.13	TELELEDNINGER	26
7.14	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	26
7.15	INDBERETNING OM BORINGER.....	26
7.16	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	26
7.17	RÅSTOFAFGIFT	27
7.18	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER.....	27
8	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING.....	28
8.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	28
8.2	KLAGE OVER REGION S JÆLLANDS AFGØRELSE	28
8.2.1	<i>Råstoftilladelsen, afslaget på del af det ansøgte og vurderinger efter Habitatdirektivet</i>	<i>28</i>
8.2.2	<i>VVM screening</i>	<i>29</i>
8.3	ORIENTERING	29

Bilag

1. Kort over tilladt graveareal
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. VVM-screening
4. Graveafstande og skråningsanlæg
5. Høringssvar fra Vordingborg Kommune
6. Afgørelse efter vandforsyningsloven (Vordingborg Kommune)
7. Høringssvar fra Museum Sydøstdanmark
8. Høringssvar angående elkabler i jorden (Seas)

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af det foreliggende materiale og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 30.000 m³ sand, grus og sten, heraf 20.000 m³ under grundvandsspejlet. Gravearealets placering fremgår af bilag 1 og er på i alt 3,56 ha.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.1.1.2. Grave- og efterbehandlingsplanen fremgår af bilag 2.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 525.000 kr., jf. afsnit 3.1.1.3.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

Af det ansøgte areal på ca. 4 ha udgør ca. 0,5 ha et areal beliggende udenfor udlagt graveområde i Råstofplan 2016. Region Sjælland meddeler afslag på tilladelse til indvinding på dette areal, der fremgår af figur 1, side 3.

Afslaget begrundes med, at der ikke foreligger undersøgelser eller oplysninger om hverken tilstedeværelse eller kvalitet af råstof på arealet. Region Sjælland finder det således ikke dokumenteret, at der er tale om en forekomst, jf. råstofplanens retningslinje nr. 2, hvortil der undtagelsesvis kan gives indvindingstilladelse til indvinding af råstoffer, og kun hvis væsentlige samfundsinteresser eller særlige forhold taler for det.

Væsentlige samfundsinteresser eller særlige forhold kan være:

- Ved indvinding af et særligt og efterspurgt råstof
- Ved kortvarig indvinding til større anlægsprojekter
- Hvis der søges om mindre udvidelse af en eksisterende gravning

1.2 Planloven - VVM Bekendtgørelsen

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og har den 15. maj 2017 afgjort, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse².

VVM screeningen fremgår af bilag 3.

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² Bek nr. 1440 af 23. november 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

³ BEK nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens vurdering fremgår af afsnit 6.2.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har den 14. marts 2018 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven⁴ til indvinding af 500 m³ vand pr. år fra gravesø til støvbekæmpelse samt tilladelse til den midlertidige grundvandssenkning, der vil være konsekvensen af den tilladte råstofindvinding under grundvandspejlet på 20.000 m³ pr. år

Tilladelsen meddeles på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.1

⁴ LBK nr. 125 af 26. januar 2017 af lov om vandforsyning m.v., §§ 20 og 26

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Underretning om muldafrømning

- Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Region Sjælland samt Museum Sydøstdanmark om datoen for arbejdets iværksættelse. Se også afsnit 7.4.

3.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Den overordnede plan for gravning og efterbehandling er udarbejdet af ansøger. Grave- og efterbehandlingsplan fremgår af bilag 2.

Indvindingen påbegyndes og afsluttes først på den vestlige del af det tilladte areal, hvorefter indvindingen flytter til den østlige del af gravearealet.

- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til dels natur/søareal og dyrkbar landbrugsareal. Arealet øst for bygningerne planlægges efterbehandlet til landbrugsjord, hvorimod arealet vest for bygningerne efterbehandles til natur- og søareal. Efterbehandlingsplanen for det østlige graveareal fremgår af skitsen herunder. Se også efterbehandlingsplanen i bilag 2.

- Indvinder har pligt til at udarbejde en ajourført plan til godkendelse i Region Sjælland, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes væsentligt ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Til brug for ajourføringen kan Region Sjælland kræve foretaget nivellerment og opmåling af arealet.

3.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 525.000 kr., som er beregnet ud fra, at 1,2 ha efterbehandlet til landareal, hvor sikkerheden er fastsat til 250.000 kr./ha og 1,5 ha efterbehandles til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha. Det er forudsat, at der ikke foretages indvinding hvor bygningerne er beliggende.
- Sikkerhedsstillelsen skal indeksreguleres efter "Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde".
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions – og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.4 Afmærkning

- Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Hovedafmærkningen, som angiver graveområdets ydre grænse, skal sikres med betonringe el. lign. Anden afmærkning, f.eks. træer, bygninger eller andre stationære markører, kræver forudgående aftale med Region Sjælland.
- Afmærkning skal være etableret før gravning påbegyndes.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Vilkår om adgangsvej

- Adgangsvejen til og fra gravearealet skal være i overensstemmelse med graveplanens anvisning. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.2 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven kun anvendes rene sten- og grusmaterialer, der fjernes i forbindelse med efterbehandlingen.

3.1.2.3 Jordvolde og -depoter

- Depoter af muld og overjord skal placeres inden for arealet omfattet af indvindingstilladelse.

3.1.2.4 Påvirkning af recipienter

- Råstofindvinding under grundvandsspejlet er kun tilladt i perioden 1. oktober - 15. marts, da indvinding under grundvandsspejlet medfører risiko for påvirkning af naturen i nærliggende moser, sø og Risby Å.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 17.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 07.00- 12.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 17.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. I forhold til beboelser umiddelbart op til grusgraven, skal indvinderen orientere naboerne med mindst 8 dages varsel.

3.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 17.00	Alle dage Kl. 06.00-07.00
	Lørdag kl. 07.00 – 12.00	
Område for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	40

3.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må på intet tidspunkt i perioden kl. 6.00 - 7.00 være et støjniveau over 55 dB(A).

3.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt terrænreguleringer.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.4.6 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

3.1.4.7 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s^2 . Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der maksimalt kan kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne.
- Hvis der udskiftes eller indkøbes materiel, skal dette være mindst lige så støjsvagt som det eksisterende.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstoftanke

- Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal - uanset hvor de placeres inden for det godkendte graveområde - anbringes i aflåselige lukkede containere med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter.
- Alternative løsninger er mulige, hvor brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. anbringes i aflåselige eksisterende eller nye bygninger, og sikres med en sump, som mindst skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter. En alternativ løsning skal godkendes af Region Sjælland.
- Tankene i grusgraven skal være typegodkendt efter Olietankbekendtgørelsen⁵.
- Udendørstanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

For tankning af kørende samt flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankning, reparation samt parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofspild hurtigt og nemt kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.

⁵ Bek nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvand.
- Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel uden-dørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Maskinen skal have monteret en sugepumpe med fast rørforbindelse til maskinens diesel-tank.
- Denne pumpe skal have monteret en slange til at forbinde til brændstoftanken. Mellem pumpe og slange skal der være monteret en lukkehane, og for enden af slangen skal der være en lynkobling monteret.
- Ved tankning monteres lynkoblingen fra slangen på en modpart på brændstoftanken. Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvand. Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.

3.1.7.3 Entreprenør-tanke

- Påfyldning af entreprenørtanke og køretøjer skal foregå på impermeable arealer med kontrolleret afledning af afløbsvand.
- Udendørs tanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.4 Øvrigt oplag

- Oplag af olieprodukter skal placeres under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads inden for grusgravens område skal være indrettet med impermeabel belægning uden afløb og således, at spild kan holdes inden for området uden mulighed for afløb til jord, grund- og overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevarings-enhed.
- Tanke med addblue el. lign. tilsætningsstoffer skal placeres minimum 10 meter fra åbne vandflader.

3.1.7.5 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.

3.1.7.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.

- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.8 Dræn

- Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Vordingborg Kommune underrettes, da beskadigede dræn ikke må give anledning til utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

3.1.9 Arkæologi og geologi

- Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, skal indvindingen omgående standses, og der skal foretages anmeldelse til Museum Sydøstdanmark.
- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse profiler bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.10 Graveafstande og efterbehandlingsanlæg

- Skemaet "Graveafstande og skråningsanlæg" jf. bilag 4, viser den tilladte graveafstand, vandret målt, i forhold til graveområdets afgrænsning. Der må ikke foretages gravning mellem graveområdets ydre afgrænsning og efterbehandlingslinjen (e). (gvs = grundvandsspejlet).

	Afstand (m), som ikke må berøres (e)	Afstand (m) til gravning over gvs (Go)	Afstand (m) til gravning un- der gvs (Gu)	Terræn- dybde til 1 m over gvs	Skrånings- anlæg ved efterbe- handling
Areal vest for ejendom, hvor der graves under grundvand					
1. Lundbyvej. Afstande er i forhold til asfaltkant.	8	16	37	6½	1:2,5
2. Afstand til nærmeste bygninger mod øst.	10	15	49	6½	1:4
3. §3 sø mod nord. Afstande er i forhold til søbredden. Se nærmere herom i tekst herunder.	10	15	33	6½	1:1,5
4. Mod vest, op til §3 arealer ved Risby Å. Afstande er i forhold til matrikelskel.	3	8	26	6½	1:1,5
Areal øst for ejendom, hvor der ikke graves under gvs					
5. Lundbyvej. Afstande er i forhold til asfaltkant.	8	16	Ikke aktuel	0	1:2,5
6. Markarealer mod øst og nord	0	16	Ikke aktuel	0	1:5
7. Afstand til nærmeste bygninger mod vest.	0	16	Ikke aktuel	0	1:5

Herunder uddybes vilkår for én af de anførte 7 gravefronter herover:

3. §3 sø mod nord. Afstande er i forhold til søbredden. I zonen op mod §3 søen kan der foretages indvinding ned til 1 meter over vandstanden i søen. Herefter kan der ikke foretages yderligere indvinding i en minimum 10 meter bred zone lang søen.

3.1.11 Indskiftning

- Der må ikke ske indskiftning mellem graveområdets ydre grænse og efterbehandlingslinjen jf. bilag 4 "Graveafstande og skråningsanlæg".

3.1.12 Efterbehandling

- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Ved efterbehandlingen til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet.
- Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Der må fremover ikke gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på det tilladte vestlige graveareal, der efterbehandles sø- og naturareal.

3.1.13 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Vordingborg Kommune

4.1.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har den 14. marts 2018 meddelt tilladelse til indvinding af 500 m³ vand pr. år fra gravesø til støvbekæmpelse samt tilladelse til midlertidige grundvandssænkning, der vil være konsekvensen af den tilladte råstofindvinding under grundvandsspejlet på 20.000 m³ pr. år.

Tilladelsen er meddelt på følgende vilkår:

1. Råstofindvindingen foregår i overensstemmelse med ansøgningen af 5. marts 2017.
2. Der må ikke fjernes vand fra gravesøen i forbindelse med vådgravning. Vand som opgraves sammen med materialet skal umiddelbart ledes tilbage til gravesøen.
3. Når gravesøen etableres skal den etableres med det størst mulige vandspejl.
4. Gravning under grundvandsspejl må kun foretages i perioden 1. oktober til 15. marts.
5. Gravning under grundvandsspejlet skal fordeles jævnt over graveperioden.
6. Konstateres der en sænkning på mere end 10 cm af vandspejlet i den nordlige sø mellem to på hinanden følgende samme ugedage (f.eks. fra fredag til fredag) skal gravning under grundvandsspejlet indstilles indtil grundvandsspejlet har indtaget ligevægt det vil sige at grundvandsspejlet ikke stiger mellem målinger på to på hinanden følgende dage.

Egenkontrol

7. Gravning under grundvandsspejl skal registreres dagligt med dato og mængde.
8. Vandstanden i gravesøen og sø nord for graveområdet skal dagligt registreres med dato og kote. Indtil gravning under grundvandsspejl påbegyndes kan registrering af vandspejl i søen nord for graveområdet foretages ugentligt.
9. Der skal etableres vandstandsmåler i søen nord for graveområdet og i gravesøen når den etableres. Vandstandsmålerne skal markeres med kote, som skal være indmålt i UTM32 og nivelleret i forhold til DVR90 med en nøjagtighed på 1 cm.

10. Efter to års gravning kan vilkår 6 revideres på baggrund af resultaterne fra registreringen af graveaktiviteterne og vandstandsmålingerne.

11. Vandspejlet i søerne registreres dagligt med dato og vandstandshøjde inden gravningens opstart til vurdering af overholdelse af vilkår 5.
12. Vandstanden i søen nord for området registreres med dato og vandstand en gang hver fjortende dag frem til gravning under grundvandspejlet påbegyndes, samt i sommer halvåret.

Skiltning

13. Der skal ved alle indgangsveje til grusgraven opsættes skilte med følgende tekst:

Grusgrav i drikkevandsområde

Denne grusgrav ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Aflæsning og henkastning af affald og forurenende stoffer som f.eks. olie og kemikalier er derfor forbudt.

I tilfælde af forureningsuheld skal beredskabet alarmeres omgående – ring 1-1-2.

Vordingborg Kommune

Skiltet skal have målene 40 x 60 cm og være med gul bund og sorte bogstaver.
Skiltet skal være vejrbestandigt og være monteret på en galvaniseret stålårsstander.

Indvinding af overfladevand

1. Der må maksimalt indvindes 500 m³ overfladevand fra gravesø pr. år og der må maksimalt indvindes 10 m³ overfladevand pr. dag.
2. Vandet må udelukkende anvendes til støvdæmpning i indvindingsområdet.
3. Den indvundne vandmængde skal måles ved registrering af antal og størrelse af vogne der fyldes med indvundet overfladevand.
4. Bestemmelser om måling af vandet kan til enhver tid ændres af Vordingborg Kommune.
5. Den indvundne vandmængde fra gravesøen skal dagligt registreres med dato og måleraflæsning.
6. Den indvundne vandmængde skal for hvert kalenderår indberettes til Vordingborg Kommune inden den 1. februar det følgende år.

Vordingborg Kommune gør opmærksom på vandforsyningslovens § 28 som omhandler erstatningspligt for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden.

Desuden gøres der opmærksom på vandforsyningslovens § 26 stk. 3 der beskriver at tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

- Ansøgningsskema af 5. marts 2017
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 4 ha, og fremgår af fig. 1, side 3.
- Der forventes årligt produceret 30.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 20.000 m³ under grundvandsspejlet.
- Planlagt gravedybde er 5-8 meter under terræn på den østlige halvdel af det ansøgte graveareal. Gravningen foregår her over grundvandsspejlet. På den vestlige halvdel af det ansøgte areal forventes en gravedybde på 15 meter under terræn og hvor omkring halvdelen af indvindingen forventes at ske under grundvandsspejlet.
- Der søges om tilladelse til gravningen i 10 år. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet efter 10 år.
- Beskrivelse af anvendt materiel:
1 gummiged/læssemaskine
1 gravemaskine
1 tørsorteringsanlæg
- Den planlagte adgangsvej går ud til Lundbyvej ad eksisterende overkørsel. Tilladelse til udkørslen er endnu ikke meddelt. Dette afklares mellem ansøger og Vordingborg Kommune.

5.2 Udtalelser

5.2.1 Høring af myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Vordingborg Kommune, pde@vordingborg.dk
- Museum Østdanmark, museerne@museerne.dk
- SEAS-NVE, seas-nve@seas-nve.dk

Vi har modtaget høringssvar fra alle tre parter. Svarene fremgår af bilag 5, 7 og 8.

Vordingborg Kommune svarer overordnet på hvilke lovområder kommunen skal behandle.

Museum Sydøstdanmark har udført en arkivalisk kontrol i henhold til museumslovens §23 og kan meddele at der ikke er registreret fortidsminder på matr. nr. 9c Bårse By, Bårse. Der er dog registreret mange fortidsminder langs Risby Å, både i form af løsfundne oldsager, kult anlæg, begravelser og vej anlæg. Museum Sydøstdanmark vil derfor anbefale at arealet forundersøges inden anlægsstarten, så karakteren og udstrækningen af eventuelle fortidsminder kan afklares.

Seas fremsender oplysninger om placering af el-ledninger, der ikke vil berøres af indvindingen.

5.2.2 Partshøring

Udkast af gravetilladelsen er udover ansøger/ejer udsendt i partshøring til:

- Linda S. Sørensen og Per M. Nielsen, Næstvedvej 75, Baarse, 4720 Præstø
- Erhvervspark E47 ApS, c/o Claus Christiansen, Skipperlodden 6, 4736 Karrebæksminde
cconsultaps@gmail.com
- Martin P. Hansen, Lundbyvej 18, Baarse, 47220 Præstø
- Vordingborg Kommune, Baarse Hallen. Valdemarsgade 43. 4760 Vordingborg
- Henrik Sukstorf, Lundbyvej 9, Baarse, 4720 Præstø
- Hans A. S. Jensen. Hjortevænget 30, 4760 Vordingborg
- Hans E. Olsen, Lundbyvej 22A, Baarse, 4720 Præstø
- Rene Manhart. Lundbyvej 22, Baarse. 4720 Præstø
- Baarse Vandværk, v/formand Jesper Nerup, Næstvedvej 64, 4720 Præstø
formand@baarse-vand.dk

For vurderingen af, om en nabo er part i sagen har Region Sjælland lagt vægt på, om vedkommende bor tæt på den nye udgravning og derfor kan tænkes at blive væsentligt påvirket af denne. Derudover har regionen vurderet, at jordejere umiddelbart op til det berørte areal også er parter i sagen.

Region Sjælland har modtaget følgende 4 partshøringsvar fra:

- Ansøger/lodsejer
- Ejere af Lundbyvej 18
- Ejere af Lundbyvej 11
- Ejere af Næstvedvej 75

Partshøringsvarene er blevet vurderet i den endelige tilladelse og behandlingen heraf fremgår af afsnit 6.6.

6 Myndighedernes behandling af sagen

6.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Bårse graveområde, og blev udlagt som graveområde i råstofplan 2016. Arealet er i råstofplanen reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse.

6.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det ansøgte areal er beliggende ca. 3 km fra Natura 2000-område nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund", der indeholder EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 89 "Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor" og EF-habitatområde nr. 147 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund". Afstanden gør, at selve udgravningen ikke kan medføre en påvirkning af natura 2000 området. Transporten af råstofferne vil ikke gå igennem Natura 2000 området og kan dermed heller ikke udgøre en påvirkning. Region Sjælland vurderer på denne baggrund, at råstofindvindingen hverken i sig selv, eller sammen med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Det ansøgte areal er i dag mark/græsareal, som ikke udgør yngle- eller rasteområde for arter på habitatdirektivets bilag IV. Region Sjælland vurderer på denne baggrund ikke, at råstofindvindingen vil påvirke yngle- eller rasteområde for arter på habitatdirektivets bilag IV.

På nærliggende arealer er der registreret fund af en række sjældne planter- og dyrearter, herunder grøn frø og spidssnudet frø. De arealer der efterbehandles til natur- og søareal kan udvikle sig til et værdifuldt naturområde og levested for bl.a. frøer.

6.3 VVM - Vurdering af Virkning på Miljøet

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁶. Det fremsendte ansøgningsmateriale har Region Sjælland brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelsen om VVM pligt blev truffet 15. maj 2017 og således inden den 17. maj 2017, hvor lovgivningen omkring miljøvurdering blev ændret. VVM screeningen er derfor foretaget efter de dengang gældende regler. Afgørelsen bliver først offentliggjort nu, sammen med tilladelsen til råstofindvinding.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse, jf. bilag 3.

⁶ Bek. nr. 1440 af 23. november 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

6.4 Andre lovgivninger

6.4.1 Vandforsyningsloven

Vordingborg Kommune har givet tilladelse til indvinding af 500 m³ overfladevand fra gravesø pr. år til støvdæmpning, samt tilladelse til sænkning af grundvandsspejl i forbindelse med gravning af 20.000 m³ råstof pr. år under grundvandsspejlet.

Vordingborg Kommune har beregnet sænkningen af grundvandsspejlet som følge af gravning under vandspejl og indvinding i forbindelse med støvdæmpning. Beregningerne viser, at hvis der kun graves i vinterhalvåret vil påvirkning på grundvandsspejlet og gravesø være fra 7 cm omkring grusgraven til ca. 1,7 cm 500 m fra grusgraven.

Vordingborg Kommune har i tilladelsen vurderet, hvordan denne grundvandssænkning kan påvirke hhv. Risby Å, de omkringliggende naturtyper og vandindvindingen i området. Kommunen vurderer at grusindvinding i sommerhalvåret vil kunne påvirke de nærliggende naturtyper og åen, hvorfor der fastsættes at gravning under grundvandsspejlet kun må foretages i vinterhalvåret samt løbende registrering af vandstanden i gravesø og søen umiddelbart nord for gravearealet.

Påvirkningen af det dybtliggende kalkmagasin, hvorfra Baarse Vandværk indvinder drikkevand, vurderer kommunen ud fra beregninger, vil være uden betydning for vandindvindingen.

Afgørelsen fremgår af bilag 6.

6.5 Miljømæssige forhold

6.5.1 Driftstider

Driftstiderne er fastsat med udgangspunkt i ansøgningen. Det er taget i betragtning, at der er stillet vilkår om støjgrænser i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning jf. nedenstående.

6.5.2 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", område-type 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

På den baggrund er der fastsat vilkår om støjpåvirkningen fra råstofgraven i afsnit 3.1.4.

I en afstand på ca. 200 meter er der 5 beboelser mens der er 3 beboelser i umiddelbar nærhed til graveområdet. Støjpåvirkningen vil især opstå i forbindelse med opstart, hvor overjorden fjernes og i forbindelse med efterbehandlingsarbejdet, da dette arbejde foregår oppe i terrænet og ikke nede i graven bag gravefronten. Der er derfor givet tilladelse til at støje op til 60 dB(A) i forbindelse med dette arbejde.

Derudover kan sorteringsanlægget medføre en støjgene. Anlægget planlægges placeret nord byggerierne på det ansøgte graveareal, mere end 200 meter fra de nærmeste 3 beboelser. Region Sjællands vurderer, at det med afstanden til beboelserne er muligt at overholde de vejledende støjgrænser.

6.5.3 Støv

Der kan erfaringsmæssigt opstå støvgener i forbindelse med grusgrave. Region Sjælland har fastsat vilkår om, at støv ikke må give anledning til væsentlige ulemper, og at der skal iværksættes foranstaltninger for, at det ikke opstår, jf. afsnit 3.1.6.

Ansøger oplyser i ansøgningen, at for at minimere støvgenerne vil der blive overrislet med vand i tørre perioder efter behov. Region Sjælland vurderer, at der med de beskrevne tiltag og vilkår i gravetilladelsen ikke vil opstå uacceptable gener ved indvindingen.

6.5.4 Forebyggelse mod forurening

I forbindelse med råstofindvindingen fjernes en del af det dæklag, som beskytter grundvandet mod forurening. Der er derfor behov for at fastsætte vilkår, som forebygger, at forurening opstår. Tankning af materiel sker ikke i graven, hvilket normalt udgør den største forureningsrisiko.

Erfaringen fra andre indvindingsområder viser, at der sjældent sker større uheld i forbindelse med selve indvinding og bearbejdning af råstoffer.

For at forhindre nedsivning af gødningsstoffer eller pesticider er der fastsat vilkår om, at der ikke må gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på det areal der efterbehandles til natur- og søareal.

6.5.5 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler.

Vejledning til graveafstande er beskrevet nærmere i bilag 4.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet, tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter.

Efterbehandling påbegyndes ved det tilladte areals ydre grænse. De tilladte graveafstande og skråningsanlæg fremgår af afsnit 3.1.10 og 3.1.12.

6.6 Svar fra parter

Region Sjælland har foretaget partshøring af udkast til gravetilladelse jf. afsnit 5.2.2. Der indkom 4 partssvar: Fra ansøger/lodsejer Per H. Knak, Martin P. Hansen, Lundbyvej 18, Hans-Albert Jensen, Lundbyvej 11 og Linda S. Sørensen, Næstvedvej 75.

Partshøringssvarene omfatter følgende forhold:

Ansøger/lodsejer ønsker mulighed for at der kan indvindes tættere og stejlere ud mod Lundbyvej.

Regionens bemærkninger og vurdering

Regionen har revurderet graveafstanden i forhold til Lundbyvej, hvortil der generelt skal holdes en afstand på 8 meter. Afstandskravet skyldes at gravningen ikke må påvirke vejens stabilitet. I udkast til gravetilladelse er anført at graveafstanden skulle regnes fra vejmatiklen. Det er nu ændret til, at afstanden skal regnes fra asfalkant. Se afsnit 3.1.10. Ønsket om at kunne grave stejlere mod Lundbyvej kan ikke imødekommes af hensyn til at sikre vejens stabilitet.

Martin P. Hansen, Lundbyvej 18 ønsker sorteringsanlægget placeres ved bygningerne på Lundbyvej 20, at råstofgravningen starter øst for Lundbyvej 20, så arealet hurtigt kan reetableres, at der ikke arbejdes i weekender og at der af hensyn til bl.a. skolebørn, sker en fartnedsættelse til 60 på vejstykket mellem Lundbyvej 20 og Bårse.

Regionens bemærkninger og vurdering

Ifølge ansøgningsmaterialet placeres sorteringsanlægget mellem bygningerne på Lundbyvej 20, således at disse afskærmer for støj mod Bårse. Råstofindvindingen er planlagt at starte op vest for Lundbyvej 20 og først påbegynde gravningen på markarealet øst for ejendommen på et senere tidspunkt. Regionen vurderer ikke der er grundlag for at ændre på det planlagte graveforløb. Med hensyn til gravning i weekender fremgår vilkårene herfor af afsnit 3.1.3. Tidspunkterne for tilladt gravning er indenfor rammerne af de vilkår som regionen normalt stiller. Med hensyn til ønsket om fartnedsættelse ligger dette udenfor regionens myndighedsområde. Trafikspørgsmål behandles særskilt af vejmyndigheden Vordingborg Kommune og Politiet.

Hans-Albert Jensen, Lundbyvej 11 ønsker ikke at den planlagte udkørsel fra den vestlige del af gravearealet etableres, idet denne kun er beliggende 17 meter fra indkørslen til Lundbyvej 11. Derfor anmodes der om, at kun den østlige udkørsel ved bygningerne på Lundbyvej 20 anvendes. Derudover ønskes der etableret beplantning ud mod Lundbyvej inden gravningen påbegyndes, således der vil kunne skærmes for støv og delvis mod støj i forhold til Lundbyvej 11.

Regionens bemærkninger og vurdering

Ansøger/lodsejer har oplyst, at den planlagte udkørsel af råstoffer fra den vestlige del af gravearealet er opgivet, og at transport råstoffer derfor alene vil ske fra udkørslen ved bygningerne til Lundbyvej 20. Med hensyn til beplantning langs Lundbyvej inden gravningen påbegyndes, vil dette stort set kun kunne lade sig gøre indenfor vejmatiklen, da der på de øvrige arealer skal foretages indvinding. Vejmatiklen er kommunens ejendom, som ansøger/lodsejer ikke har råderet over.

Linda S. Sørensen, Næstvedvej 75 mener at råstofgravning vil ødelægge områdets naturskønhed og at den mængde grus der kan indvindes i forhold til Femern forbindelsen er ubetydelig. Peger på at regionen hellere skulle interessere sig for arealer længere nordpå, hvor der også skulle være muligheder.

Regionens bemærkninger og vurdering

Udlægningen af det aktuelle areal til graveområde i Råstofplan 2016, skete efter en samlet afvejning i forhold til de forskellige øvrige interesser i området, herunder en afvejning i forhold til nærliggende natur, landskab, naboer osv. I forbindelse med behandling af ansøgningen om gravetilladelse er der endvidere foretaget yderligere interesseafvejning. Det er regionens vurdering, at råstofindvindingen med de stillede vilkår i tilladelsen, kan ske uden en væsentlig påvirkning af miljø og natur.

Sand og grus er en ikke fornybar ressource, som det bliver stadig vanskeligere at finde og kunne indvinde. Derfor er det efterhånden også behov for at indvinde selv mindre forekomster.

6.7 Regions Sjællands samlede vurdering

På det foreliggende grundlag og ud fra en samlet vurdering, er det Region Sjællands vurdering, at det ansøgte kan imødekommes.

7 Generelle bestemmelser

7.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofforladdelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofforladdelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstofflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

7.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 5 i lov om råstoffer⁷ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland samt Vordingborg Kommune.

7.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstofflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstofflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstofflovens § 33.

⁷ LBK nr. 124 af 1. februar 2017 af lov om råstoffer

7.4 Udtalelse fra museum vedr. arkæologi forud for indvindingen

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁸.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

7.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

7.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁹.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

7.7 Affald

Olieaffald skal opsamles og afleveres til en kommunal modtageplads for olie- og kemikalieaffald medmindre, kommunalbestyrelsen meddeler fritagelse for afleveringspligten¹⁰.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

7.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹¹ og ADR reglerne¹².

⁸ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

¹⁰ Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, §§ 61 og 63.

¹¹ Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹² Bek. nr. 1223 af 30. oktober 2015 om vejtransport af farligt gods.

7.9 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

7.10 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

7.11 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skrån timer, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

7.12 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹³.

7.13 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹⁴ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

7.14 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

7.15 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

7.16 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

¹³ LBK nr. 578 af 6. juni 2011 om registrering af ledningsejere.

¹⁴ LBK nr. 741 af 1. juni 2015 om graveadgang og ekspropriation mv. til kommunikationsformål.

7.17 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

7.18 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

8 Offentliggørelse og klagevejledning

8.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser vil blive offentliggjort den 3. juli 2018 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentligt annonceret.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via siden "Nævnenes Hus, Miljø- og Fødevareklagenævnet". Du logger på via borger.dk eller via virk.dk med NEM-ID. Klagerne sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er rettidigt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen inden kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Privatpersoner, virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr for behandling af en klage ved Miljø- og Fødevareklagenævnet på henholdsvis 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder, organisationer eller offentlig myndighed. Nævnenes Hus opkræver et gebyr for hver selvstændig klageskrivelse. Hvis flere klageberettigede indgiver en samlet klage, betales ét klagegebyr. Hvis blot en af klagerne er en virksomhed, en organisation eller en offentlig myndighed opkræves gebyrsatsen gældende for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Formanden fastsætter en frist for indbetaling af gebyret. Indbetales gebyret ikke inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

8.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

8.2.1 Råstoffortilladelsen, afslaget på del af det ansøgte og vurderinger efter Habitatdirektivet

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

8.2.2 VVM screening

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

8.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Vordingborg Kommune, att.: Paul Debois, pde@vordingborg.dk
- Museum Sydøstdanmark, museerne@museerne.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommune, vordingborg@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Storstrøm: jakobsen.terkel@gmail.com
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.2.2.

Bilag 1

Bilag 2

Udkast til grave- og efterbehandlingsplan

Bårse graveområde
Lundbyvej 20, 4720 Præstø

Sammenhold venligst denne tekst med Bilag 5 – "Reetableringsplan – skitse".

Lundbyvej er bygget op til 3-4 m over terræn ved Risby Å og har et anlæg på ca. 1:2 – måske lidt stejlere – ned mod marken vest for åen, syd for vejen. Vi ønsker et tilsvarende anlæg på 1:2, der starter ca. 2 m fra kanten af Lundbyvej. Der graves 5 m ned med denne skråning og etableres her en grusvej, inden der bliver gravet under vandspejlet. Grusvejen vil ligge parallelt med Lundbyvej mod sydvest og dreje over mod den eksisterende sø langs Risby Å. Mod Risby Å holder vi samme afstand til åen, som der er på den eksisterende udgravningssø. Derpå vil vejen dreje mod nordøst langs den eksisterende sø, hvor den kobler sig på den eksisterende markvej, der går omkring søen. Grusvejen bevares efter endt gravning. Efter endt gravning vil området primært bestå af en sø med en skillevej over til den eksisterende sø. Vi agter, at grave så tæt op mod stuehuset, som det kan lade sig gøre og ønsker efterfølgende, at lægge muld på den skråning, der vil opstå mellem huset og søen. Skråningen bliver således en del af haven, hvor det er muligt, at lave en pæn og sund beplantning efterfølgende. Mellem skråningens fod og søens bred etableres et plant stykke med grus uden muld.

Det skrånende anlæg, der kommer til at være langs Lundbyvej ønskes beplantet med blomstrende buske.

På østsiden af ejendommen ønsker vi at grave skråt ned fra Lundbyvej mod det, der allerede er udgravet, så det ender som en jævnt skrånende flade og ikke kommer under den kote som marken nord for bygningsmassen har (kote 12). Området reetableres til landbrugsjord med muld, som det tidligere gravede område. Der graves i kvote 12 til 16.

Vi vil gerne anvende den kommende sø til put and take, som den eksisterende sø i dag anvendes til.

Det er endvidere vores intention generelt, at reetablere området, så det kommer til at fremstå smukt og indbydende, til glæde for såvel os selv, folk i og omkring Bårse samt med henblik på, at det kan tiltrække turister til Bårse efterfølgende.

REETABLERINGSPLAN

BÅSE GRAVEOMRÅDE
LUNDSVÄG 20, 4120 RÄSTED

MARK

MAREVED

ENSISTERENDE
PUT & TAKE 50

20

HAVE MED
SKRÄNING

PLAN
GRUSPLADS

GRÄSBÄN

BUSKE

N
1:1200

Bilag 3

VVM screening i forbindelse med ansøgning om indvinding af råstoffer på Lundbyvej 20, 4720 Præstø, matr.nr. 9c Bårse By, Bårse.

Projektet

Region Sjælland har modtaget ansøgning om indvinding af råstoffer på ovennævnte ejendom. Arealet udgør ca. 4 ha, og der er ansøgt om en gravedybde på op til 15 meter. Der forventes årligt indvundet 30.000 m³ sand, grus og sten, heraf 20.000 m³ under grundvandsspejlet.

Der ønskes opstillet 1 tør-sorteringsanlæg. Anvendte køretøjer omfatter 1 gravemaskine og 1 gummiged.

Ansøgt graveareal på ca. 4 ha markeret med blå.

Screening efter bilag 3 i VVM bekendtgørelsen

Det ansøgte område er omfattet af bilag 2 i VVM bekendtgørelsen, under ”råstofindvinding fra åbne brud” og skal dermed screenes for VVM pligt. VVM-pligten indtræder, hvis det anmeldte kan antages, at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

1. Anlæggets karakteristika	
Anlæggets dimensioner	Ansøgningen omfatter indvinding af sand, grus og sten på ca. 4 ha. Gravedybden er fra 3 til forventet 15 meter under terræn. Over en 10-årig periode forventes der årligt indvundet 30.000 m³ råstof, heraf 20.000 m³ under grundvandsspejlet. Indvinding under grundvandsspejlet er kun aktuelt på den vestligste halvdel af det ansøgte areal. Til indvindingen ønskes opstillet 1 tør-sorteringsanlæg samt 1 gravemaskine og 1 gummiged. Derudover forventes anvendt 1 stk. ADR transporttank til 1500 l brændstof. Der har tidligere været foretaget råstofindvinding på naboarealer.
Kumulation med andre projekter	Området er i råstofplanen udlagt til råstofindvinding som en del af Bårse Graveområde. Der er en indvinder, der indvinder råstoffer på arealer nordvest (på den modsatte side af motorvejen) for det ansøgte. På arealer umiddelbart sydøst for det ansøgte er råstofindvindingen netop blevet afsluttet. Den ansøgte årlige indvinding er af samme størrelsesorden som på den netop afsluttede indvinding sydøst for det ansøgte. Samlet vil der derfor ikke ske en øget påvirkning i forhold til støj, støv eller andre miljømæssige påvirkninger i forhold til den netop afsluttede indvinding.
Anvendelsen af naturressourcer	Det anslås, at det årlige forbrug til grave- og læssemaskiner samt oparbejdningsanlæg er 30.000 liter diesel og 200 liter hydraulikolie. Herudover udgør de indvundne råstoffer en naturressource.
Affaldsproduktion	Det er i ansøgningen oplyst at der vil forekomme minimal affald fra graven og det er i ansøgningen oplyst af dette vil blive fjernet fra graven. Region Sjælland vurderer, at bortskaffelse og håndtering af det producerede affald fra f.eks. reservedele, olierester, klude m.m., kan ske inden for rammerne af de eksisterende godkendte affaldsordninger i Vordingborg Kommune.

Forurening og gener	Region Sjælland vurderer, at de væsentligste gener der er forbundet med råstofindvinding er støj, støv og trafik. Der er i ansøgningsmaterialet ikke vedlagt beregninger for støjpåvirkningen, men der vil blive stillet vilkår om overholdelse af gældende grænseværdier for støjpåvirkning. Det er nævnt, at der vil blive vandet efter behov for at forebygge støvgener. Det forventes, at der vil blive anvendt ca. 30.000 liter drivmidler og oliestoffer til gravemaskiner og kørsel. Brændstoftank på 5.900 l ønskes placeret i eksisterende lade på det ansøgte areal. Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår om opbevaring og påfyldning af drivmidler mm, samt parkering af kørende maskinel. Derudover stilles vilkår i forbindelse med forebyggelse af eventuelle spild. Region Sjælland vurderer, at der med de beskrevne tiltag og vilkår ikke vil opstå uacceptable gener ved indvindingen, herunder ingen væsentlig forøget risiko for påvirkning af grundvandet.
Risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier	Erfaringen fra andre indvindingsområder viser, at der sjældent sker større uheld i forbindelse med selve indvinding og bearbejdning af råstoffer. Det er oplyst at affald fjernes fra graven. Under forudsætning af, at de stillede vilkår omkring opbevaring og benyttelse af drivmidler, oliestoffer og spildprodukter vurderer Region Sjælland, at der ikke er forøget risiko for forurening.

2. Anlæggets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af anlægget, skal tages i betragtning, navnlig:

Nuværende arealanvendelse	Arealet indgår i et udlagt råstofgraveområde. En del af arealet henligger som ubenyttet mens den anden del er landbrugsjord i omdrift. Det vurderes derfor, at der ikke vil være en konflikt mellem nuværende arealanvendelse og råstofindvindingen.
Naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet	Der er tale om udnyttelse af en restressource af sand, grus og sten der ikke er blevet udnyttet ved tidligere indvinding i området.

	Vordingborg Kommune har en lav selvforsyningsgrad af råstoffer, og kørsel til råstofgrave længere væk kan udskydes, hvis ressourcen i graveområdet udnyttes. Der vil være en midlertidig grundvandssænkning på grund af råstofindvindingen under grundvandsspejlet og indvinding af vand til vanding af køreveje m.v. Råstofressourcen regenereres ikke, hvorimod grundvandsspejlet til stadighed vil genskabe det oprindelige niveau. Omkring halvdelen af det areal hvor der ønskes gravet under grundvandsspejlet, ligger indenfor indvindingsoplandet til Bårse Vandværk, hvis indvindingsboringer ligger ca. 800 meter øst for arealet. I indvindingsboringerne er der et lerlag på ca. 33 meter fra terræn til det kalkmagasin, hvorfra vandværket indvinder vand. På det ansøgte areal forventes der med en råstoftykkelse på op til 15 meter, at være et lerlag på omkring 20 meter mellem grusforekomsten og det primære grundvandsmagasin. Med en grundvandsstand på 7 meter under terræn i det primære magasin, forventes der at være en opadrettet grundvandsgradient i det primære magasin. Derudover vil der i tilladelsen være vilkår om, at det efterbehandlede areal ikke gødes eller sprøjtes. Samlet vurderer Region Sjælland, at der ikke vil være en væsentligt risiko for påvirkning af grundvandet som følge af indvindingen. Der er 1-2 enkeltvandforsyningsanlæg i området, som ikke forventes at blive påvirket, hvorfor råstofindvinding ikke vurderes at udgøre en betydende risiko for disse. Umiddelbart vest for det ansøgte graveareal løber Risby Å. Det er Vordingborg Kommune der ved sagsbehandlingen vurderer om råstofindvinding under grundvandsspejlet kan påvirke vandføringen væsentlig og om der eventuel skal stilles vilkår herfor i en tilladelse. Umiddelbart vest for det ansøgte areal, men beliggende vest for Risby Å, er et areal langs Lundbyvej (matr.nr. 24i Rise By, Bårse) kortlagt som forurenet på V2. Der er tale om en tidligere fyldplads. På baggrund af beliggenheden og forureningstype (fyldplads), vurderes råstofindvinding under grundvandsspejlet ikke at udgøre en væsentlig forøgelse i risikoen for en eventuel forureningsspredning.
Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder: <i>a) vådområder</i>	Umiddelbart op til den nordvestlige del af det ansøgte areal ligger en sø opstået ved gravning under grundvandsspejlet. Søen anvendes til Put and Take. Det er Vordingborg

	Kommune der ved sagsbehandlingen vurderer om råstofindvinding under grundvandsspejlet kan påvirke søens vandspejl væsentlig og om der eventuel skal stilles vilkår herfor i en tilladelse.
<i>b) kystområder</i>	Ikke relevant
<i>c) bjerg- og skovområder</i>	Ikke relevant
<i>d) reservater og naturparker</i>	Ikke relevant
<i>e-f) Vadehavsområdet, områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitatområder.</i>	Nærmeste Natura 2000-område” ligger 3 km øst for det ansøgte. På grund af det ansøgte afstand til Natura 2000-området samt vurdering af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, der primært er træk og yngle fugle, vurderes der ikke at være risiko for mulig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.
<i>g) områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet</i>	Ikke relevant
<i>h) tætbefolkede områder</i>	Ikke relevant
<i>i) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt.</i>	Arealet ligger indenfor et større område, der i Vordingborg Kommuneplan er udpeget som et regionalt geologisk interesseområde samt som et værdifuldt kulturmiljø – Risby Ådal – hvor landskabet er præget af den årelange råstofindvinding, der har og fortsat finder sted i området. Da der er tale om indvinding af en mindre restressource indenfor det geologiske interesseområde og kulturmiljø (for råstofindvinding), vurderes indvindingen ikke at påvirke de to interesser i væsentlig grad.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning <i>De potentielle væsentlige virkninger af anlægget skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:</i>	
Påvirkningernes omfang (geografisk område og personer der berøres)	Området er beliggende i det åbne land, med dels landbrugsarealer og dels naturarealer umiddelbart nord og øst for den vestligste del af det ansøgte. Naturarealerne mod nord er tidligere udgravet for råstoffer. Nærmeste bolig er ejet af ansøger/lodsejer. De 6 nærmeste beboelser ivotrigt ligger i en afstand på mindre en 200 meter

	fra det ansøgte areal. Disse boliger forventes at kunne blive påvirket af støv og støj i perioder. De nærmeste boliger i Bårse ligger i en afstand på 200 meter eller mere fra det ansøgte. Disse boliger forventes ikke at blive påvirket nævneværdigt af støj eller støv. Der vil i råstoftilladelsen blive stillet vilkår i forhold til støv samt støj i henhold til støjvejledningen. Samlet set vurderes, at der kun er få personer, der berøres af indvindingen.
Påvirkningernes grænseoverskridende karakter	De grænseoverskridende miljømæssige parametre er støv og støj. Det er regionens vurdering, at disse parametre ikke giver anledning til uacceptable miljøbelastninger.
Påvirkningsgrad og kompleksitet	Det vurderes at påvirkningsgraden generelt er lille. Beboerne meget tæt ved arealet kan i perioder opleve generende støj og støv. I tilladelsen vil der dog blive stillet vilkår om overholdelse af gældende grænseværdier for støjpåvirkning i henhold til støjvejledningen.
Påvirkningens sandsynlighed	Der vil ske en påvirkning af omgivelserne, men det vurderes at det ikke er sandsynligt, at omgivelserne påvirkes i væsentligt omfang som følge af de vilkår, der fastsættes i indvindingstilladelsen.
Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet	Der søges om en 10-årig tilladelse til råstofindvinding. Når råstofferne er fuldt udnyttede eller hvis indvindingen standses har ansøger max. 1 år til at efterbehandle arealet. Området planlægges efterbehandlet til naturområde.

Samlet vurdering

Det vurderes, at anlægsprojektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, forudsat, at det kan anlægges og drives i overensstemmelse med gældende lovgivning og overholder gældende og vejledende grænseværdier.

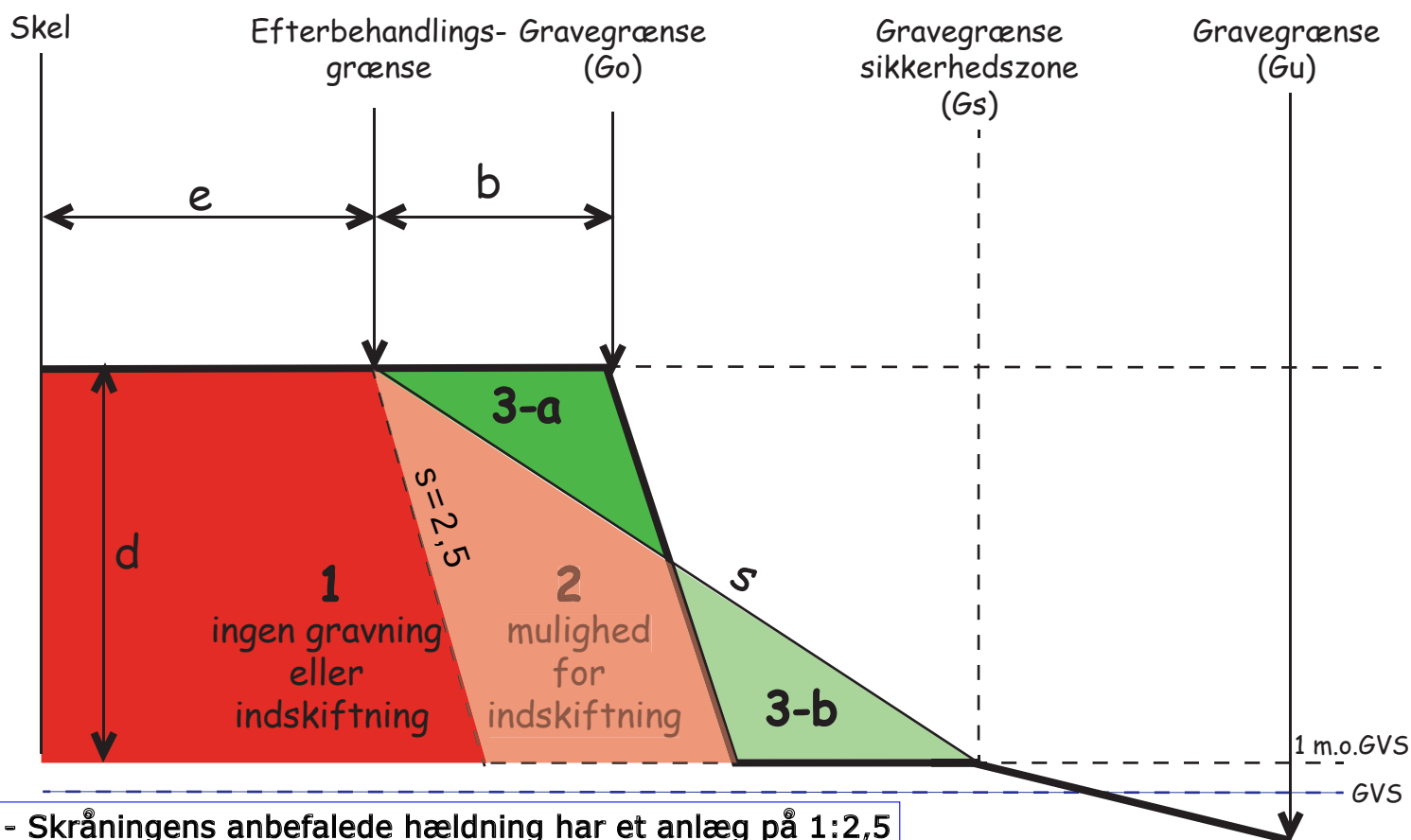
Dato: 15.05.2017

Bilag 1: VVM pligt

18. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.
19. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af

Bilag 4

Graveafstande og skråningsanlæg

- Skråningens anbefalede hældning har et anlæg på 1:2,5 eller $s=2,5$
- Minimumsafstanden til efterbehandlingsgrænsen er:
- Let trafik: 8 meter
- Tung trafik: 10 meter

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
 d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
 e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
 G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
 s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er $s=3$)
- 1 = ingen indvinding
 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:
 $G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$

Graveafstand til sikkerhedszone
 $G_u = e + (d \times s)$

Gravning under grundvandsspejl:
 $G_u = e + (d \times s) + 13$

Sikkerheds- og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra højeste grundvandsstand

Bilag 5

Vordingborg Kommunes bemærkninger til råstofindvinding på matr. nr. 9c, Bårse by, Bårse - Lundbyvej 20, 4760 Præstø

Emne	Lov	Bemærkninger og forslag til vilkår	Afdeling	Forventet sagsbeh.tid
Grundvandssænkning eller bortledning af grundvand	Vandforsyningsloven § 26	<i>Grundvandssænkningen kræver en tilladelse fra kommunen.</i>	Byg, Land og Miljø	*
Indvinding af grundvand til grusvask eller sortering	Vandforsyningsloven § 20	<i>Vandindvinding til vådsortering kræver tilladelse fra kommunen</i>	Byg, land og Miljø	*
Indvindingsboringer, vandværker o.lign		<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Indvinding fra vandløb o.lign.	Vandløbsloven	<i>Hvis der graves under grundvandsspejlet, skal det sikres, at dette ikke medfører en grundvandssænkning, der påvirker vandføringen i Risby Å. Hvis der gravningen påvirker vanføringen, skal dette belyses og vilkår stilles.</i>	Byg, Land og Miljø	
Udledning af vaskevand	Miljøbeskyttelsesloven	<i>Ifr. ansøgning er der kun tale om sanitært spildevand fra bolig til kloak, hvorfor der ikke er bemærkninger hertil.</i>	Byg, Land og Miljø	
Beskyttet natur	Naturbeskyttelsesloven § 3	<i>Det ansøgte graveområde grænser op til beskyttet sø mod nord og beskyttet mose mod vest. Projektet må ikke påvirke disse naturtyper ved eks sænkning af vandspejl eller udledning af vand. Efterfølgende ønsket brug af sø til put and take kræver særskilte tilladelser.</i>	Byg, Land og Miljø	
Dispensation fra fortidsminde - og andre beskyttelselinjer	Museumsloven mfl.	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Dispensation for å-beskyttelselinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	

Dispensation for sø-beskyttelseslinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Dispensation for jord- og stendiger	Museumsloven	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Tilladelse til nedlæggelse af veje og stier		<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Habitat	Habitatdirektivet	<i>Der er registreret markfirben (bilag 4 art) på naboarealer. Ved efterbehandlingen vil en begrænsning af beplantning eller udlægning af muld virke fremmede på artens spredning i området. Vi foreslår vilkår der har positiv effekt i forhold til markfirben. Vi bistår gerne med vejledning i denne forbindelse.</i>	Byg, Land og Miljø	
Vejloven både offentlig og privat, herunder udkørsel fra råstofgraveområdet til offentlig vej	Vejloven, offentlig og privat	<i>Den vestlige afkørsel, der beskrives, er ikke en lovligt anlagt udkørsel. Den er ikke tinglyst. Der skal søges om en ny adgang til ejendommen til ejendommen med beskrivelse af bl.a. opbygning og størrelse. Da oversigtsforholdene er fornuftige det pågældende sted, forventes det, at en ansøgning kan imødekommes.</i>	Trafik, Park og Havne	**
Lokal - og kommuneplan	Planloven	<i>Ingen bem.</i>	Plan og By	

Anlægsarbejde på forurenede ejendomme	JFL § 8	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Geologi og grundvand		<i>(se grundvandsafsnit)</i>	Byg, Land og Miljø	
Bygninger	Byggeloven	<i>Ingen bem.</i>	Byg, Land og Miljø	
Efterbehandlingsplan	Råstofloven	<i>Som nævnt vil vilkår der sikre udbredelse / spredning af markfirben være ønskelig. (se habitatafsnit)</i>	Byg, Land og Miljø	

- Mht. tilladelserne fra Byg, Land og Miljø i forhold til vandforsyningsloven, så ønsker en forventet tidspunkt for Regionens afgørelse. Så kan vi vurdere hvornår, vi skal igangsætte sagsbehandlingen, og der derved kan ske en samordning af tilladelserne. Kontaktperson i Byg, Land og Miljø er Erik Rasmussen erra@vordingborg.dk

** M.h.t. udkørsels tilladelsen og samordning med råstoftilladelsen, så er den sagsbehandlende enhed Trafik, Park og Havne. Kontaktperson Jón Petersen jete@vordingborg.dk

I øvrigt:

I forhold til støjforhold, er det vores antagelse, at dette reguleres i gravetilladelsen.

Bilag 6

Henrik Knak
Grumløsevej 11
4750 Lundby

Sagsnr.: 17/17150
Dok.nr.: 166450/17

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Erik Rasmussen
55 36 24 86
erra@vordingborg.dk

14. marts 2018

Tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med indvinding af 20.000 m³ råstof pr. år under grundvandsspejl, samt vandindvinding af 500 m³ overfladevand pr. år fra gravesø på Lundbyvej 20, 4750 Lundby – matr. nr. 9c Bårse By, Bårse.

Kære Henrik Knak

Du har den 5. marts 2017 fremsendt ansøgning om tilladelse til indvinding af 20.000 m³/år grus under grundvandsspejl. Og efterfølgende ansøgt om tilladelse til indvinding af 500 m³ overfladevand pr. år fra gravesø til støvdæmpning.

Afgørelse

Vordingborg Kommune giver hermed tilladelse til at sænke grundvandsspejlet i forbindelse med råstofindvinding, samt at indvinde 500 m³ overfladevand pr. år fra gravesø.

Tilladelsen gælder i 10 år indtil den 31. december 2028.

Tilladelsen gives med baggrund i ansøgningen, supplerende oplysninger, samt vedlagte redegørelse.

Tilladelsen gives på vedlagte vilkår.

Tilladelsen er givet efter vandforsyningsloven nr. 125 af 26. januar 2017, § 20 stk.1. og § 26.

Offentliggørelse

Denne afgørelse er offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside fra den 14. marts 2018

Klagevejledning

Du og andre med væsentlig interesse i sagen kan klage over denne afgørelse. Hvis I ønsker at klage, kan det ske til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager indsendes på Klageportalen, der kan findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. mens virksomheder og organisationer og foreninger skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen.

Hvis I har spørgsmål til systemet, eller oplever fejl i systemet kan Miljø- og Fødevarerklagenævnets supportfunktion kontaktes på nmkn@naevneneshus.dk eller på telefon 72 40 56 00.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der træffer afgørelse om anmodningen kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelse af afgørelsen, det vil sige, at klagen skal være indtastet og gebyret til Klageportalen betalt senest den 11. april 2018

Domstolsprøvelse

Afgørelse efter Vandforsyningsloven kan indbringes for domstolene. Fristen for søgsmål er 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelse d.v.s. til og med den 14. september 2018.

Du vil blive underrettet såfremt der kommer indsigelser.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Erik Rasmussen
Cand.scient

Kopi til:

Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg afd.	dnvordingborg-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk
Sundhedsstyrelsen	sst@sst.dk , seost@sst.dk
Forbrugerrådet	fbr@fbr.dk
Miljøstyrelsen	mst@mst.dk

TILLADELSE TIL GRUNDVANDSSÆNKNING OG VANDINDVINDING I FORBINDELSE MED RÅSTOFINDVINDING- LUNDBYVEJ 20, 4720 PRÆSTØ

VILKÅR

**Grundvandssænkningstilladelse i forbindelse med
indvinding af 20.000 m³ råstof pr. år under
grundvandsspejl, samt tilladelse til indvinding af
500 m³ vand pr. år overfladevand fra gravesø -
Lundbyvej 20, 4720 Præstø**

Udgivet af Vordingborg Kommune 2018

Udarbejdet af: Vandgruppen

Vordingborg Kommunes tilladelse i brev af 14. marts 2018 til grundvandssænkning i forbindelse med indvinding af 20.000 m³ råstof pr. år under grundvandsspejlet, samt tilladelse til indvinding af 500 m³ overfladevand fra gravesø gives på følgende vilkår:

1. Tilladelsen gælder i 10 år indtil den 31. december 2028.
2. Råstofindvindingen foregår i overensstemmelse med ansøgningen af 5. marts 2017
3. Der må ikke fjernes vand fra gravesøen i forbindelse med vådgravning. Vand som opgraves sammen med materialet skal umiddelbart ledes tilbage til gravesøen.
4. Når gravesøen etableres skal den etableres med det størst mulige vandspejl.
5. Gravning under grundvandsspejl må kun foretages i perioden 1. oktober til 15. marts.
6. Gravning under grundvandsspejlet skal fordeles jævnt over graveperioden.
7. Konstatere der en sænkning på mere end 10 cm af vandspejlet i den nordlige sø mellem to på hinanden følgende samme ugedage (f.eks. fra fredag til fredag) skal gravning under grundvandsspejlet indstilles indtil grundvandsspejlet har indtaget ligevægt d.v.s. at grundvandsspejlet ikke stiger mellem målinger på to på hinanden følgende dage.

Egenkontrol

8. Gravning under grundvandsspejl skal registreres dagligt med dato og mængde.
9. Vandstanden i gravesøen og sø nord for graveområdet skal registreres hver anden dag med dato og kote. I sommerperioden skal vandstanden i gravesøen og den nordlige sø registrere hver uge med dato og kote. Inden gravning under grundvandsspejl i området påbegyndes skal registrering af vandspejl i sø nord for graveområdet foretages ugentligt.
10. Der skal etableres vandstandsmåler i søen nord for graveområdet og i gravesøen når den etableres. Vandstandsmålerne skal markeres med kote, som skal være indmålt i UTM32 og nivelleret i forhold til DVR90 med en nøjagtighed på 1 cm.
11. Efter to års gravning kan vilkår 7 revideres på baggrund af resultaterne fra registreringen af graveaktiviteten og vandstandsmålingerne

12. Vandspejlet i søerne registreres dagligt med dato og vandstandshøjde inden gravningens opstart til vurdering af overholdelse af vilkår 6.
13. Vandstanden i søen nord for området registreres med dato og vandstand en gang hver fjortende dag frem til gravning under grundvandsspejlet påbegyndes, samt i sommer halvåret.

14. Skiltning

Der skal ved alle indgangsveje til grusgraven opsættes skilte med følgende tekst:

Grusgrav i drikkevandsområde

Denne grusgrav ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Aflæsning og henkastning af affald og forurenende stoffer som f.eks. olie og kemikalier er derfor forbudt.

I tilfælde af forureningsuheld skal beredskabet alarmeres omgående – ring 1-1-2.

Vordingborg Kommune

Skiltet skal have målene 40 x 60 cm og være med gul bund og sorte bogstaver.

Skiltet skal være vejrbestandigt og være monteret på en galvaniseret stålrørsstander.

Indvinding af overfladevand

1. Der må maksimalt indvindes 500 m³ overfladevand fra gravesø pr. år og der må maksimalt indvindes 10 m³ overfladevand pr. dag

2. Vandet må udelukkende anvendes til støvdæmpning i indvindingsområdet.
3. Den indvundne vandmængde skal måles ved registrering af antal og størrelse af vogne der fyldes med indvundet af overfladevand.
4. Bestemmelser om måling af vandet kan til enhver tid ændres af Vordingborg Kommune.
5. Den indvundne vandmængde fra gravesøen skal dagligt registreres med dato og måleraflæsning.
6. Den indvundne vandmængde skal for hvert kalenderår indberettes til Vordingborg Kommune inden den 1. februar det følgende år.

Vi gør opmærksom på vandforsyningslovens § 28 som omhandler erstatningspligt for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden.

Desuden gør vi opmærksom på vandforsyningslovens §26 stk. 3 der beskriver at tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Vordingborg Kommune

Postboks 200
Østergårdstræde 1A
4772 Langebæk
Tlf. 55 36 36 36

TILLADELSE TIL GRUNDVANDSSÆNKNING OG VANDINDVINDING I FORBINDELSE MED RÅSTOFINDVINDING- LUNDBYVEJ 20, 4720 PRÆSTØ

REDEGØRELSE

**Grundvandssænkningstilladelse i forbindelse med
indvinding af 20.000 m³ råstof pr. år under
grundvandsspejl, samt tilladelse til indvinding af
500 m³ vand pr. år overfladevand fra gravesø -
Lundbyvej 20, 4720 Præstø**

Udgivet af Vordingborg Kommune 2018

Udarbejdet af: Vandgruppen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING:.....	4
2.	LOVGRUNDLAG:	4
3.	GRUNDLAG FOR VURDERINGEN:.....	4
4.	VURDERING AF GRUNDVANDSSPEJLS SÆNKNINGER:	5
5.	VURDERING AF PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE:.....	6
5.1	Private indvindinger:.....	6
5.2	Almene vandforsyning:.....	6
5.3	Natur og vandløb.....	8
6.	VANDBALANCE:	9
7.	FORURENINGSFORHOLD:	10
8.	SAGSFORLØB	10

1. INDLEDNING:

Henrik Knak, Grumløsevej 11, 4750 Lundby ansøger om indvinding af 30.000 m³ grus pr. år heraf 20.000 m³ under grundvandsspejl på matr.nr. 9c Bårse By, Bårse, med adressen Lundbyvej 20, 4720 Præstø. Matriklen er ejet af ansøger.

Der ansøges om tørsortering og derfor ikke om indvinding af vand fra gravesø til vådsortering.

Der ansøges om indvinding af vand fra gravesø på 500 m³ pr. år og maksimalt 10 m³ pr. dag til støvdæmpning.

2. LOVGRUNDLAG:

Gravning af grus under grundvandsspejlet medfører sænkning af grundvandsspejlet og kræver tilladelse efter vandforsyningslovens § 26.

Indvinding af vand fra gravesø kræver tilladelse efter vandforsyningslovens §20.

Graveområdet ligger i område med særlige drikkevandsinteresser efter bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer og vandindvindingsopland til Bårse vandværk.

3. GRUNDLAG FOR VURDERINGEN:

Vurderingen af ansøgningens påvirkning af omgivelserne foretages på baggrund af indvinding i området på figur 1.

Figur 1: Ansøgt område med gravning under grundvandsspejl (markeret med blå). Desuden er markeret bygninger og vejtilkørsel til arealet.

Ansøger oplyser at forekomsten består af sand og grus i en tykkelse varierende fra 3 meter til 15 meter. Området ansøges udgravet til kote 0.

Ansøger har i forbindelse med råstofansøgning fået foretaget en sigteprøve af områdets grusforekomst. Analyseresultaterne af prøve udtaget den 15. marts 2015 vedlægges i bilag 1.

Arealet ligger i kote 10 til 16, højest mod NØ.

Ansøger oplyser at grundvandsspejlet ligger i kote 8,5.

Den nærliggende sø mod NV har et vandspejl mellem kote 8 og 9.

På den baggrund er der til vurdering anvendt:

Den vandmættede mægtighed – H - af grusforekomsten vurderes fra kote 8,5 til kote 0. Svarende til 8,5 meter.

Den hydraulisk ledningsevne – vurderes ud fra analysen af forekomsten til at være K_h på 0,001 m/s svarende til groft sand efter Henning Karlby et al.: Vandforsyning side 140. Der beskriver grus til værdier på 10^{-2} til 10^{-3} m/s og sand mellem 10^{-2} til 10^{-5} m/s.

Transmissiviteten – T - beregnes gennemsnitligt til $0,001 \text{ m/s} \cdot 8,5 \text{ m} = 0,0085 \text{ m}^2/\text{s}$.

Porøsitet - – vurderes til 0,2 efter Miljøstyrelsen vejledning 2-2007 – BNBO - Tabel 4 beskriver af effektive vandmættede porøsiteter:

Mellemkornet sand 0,15 – 0,30

Groft sand 0,2 – 0,35

Grus 0,1 – 0,35

Kalksten 0,01 – 0,24

Gravehastigheden – Q - beregnes til $Q = 20.000 / 365 \cdot 24 \cdot 3600 = 0,00063 \text{ m}^3/\text{s}$

Dersom gravningen foregår på et halvt år f.eks. i vinterperioden vil hastigheden være

$Q = 0,0013 \text{ m}^3/\text{s}$.

Derudover indvindes vand til støvdæmpning på 500 m³ pr. år svarende til 10 m³ pr. dag i 50 dage.

Dette svarer til $Q=500 / 50 \cdot 24 \cdot 3600 = 0,00012 \text{ m}^3/\text{s}$.

4. VURDERING AF GRUNDVANDSSPEJLS SÆNKNINGER:

Vurderingen af grundvandsspejls sænkninger er foretaget på baggrund af Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 526/2000 om "Følggevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet".

Sænkning af grundvandsspejlet i gravesøen:

Der er i forbindelse med ansøgning vurderet to situationer for grusgravningen. Gravning af 20.000 m³ grus pr. år fordelt jævnt over hele året tillagt indvinding af 500 m³ vand fra gravesø pr. år over 50 dage, hvilket svarer til 0,00075 m³/s og sammenlignet med gravning af 20.000 m³ grus om året i vinterhalvåret hvilket svarer til 0,00129 m³/s.

Den værste situation svarende til gravning i et halvt år med en vandindvindingshastighed på 0,00129 m³/s er valgt til vurdering af gravningens indvirkning på grundvandsafhængige naturområder i nærområdet.

Denne indvinding medfører med ovenstående forudsætninger – H, T, Θ og Q – en sænkning af vandspejlet i gravesøen med 0,07 meter i forhold til det oprindelige grundvandsspejl.

Sænkning af grundvandsspejlet i grus magasinet:

Sænkningen af grundvandsspejlet i grus magasinet er mindre end sænkningen i gravesøen. I den værste situation vil sænkningen være 0,07 meter ved indvinding af 20.000 m³ grus pr. år over et halvt år. Sænkningen i omgivelserne vil være mindre.

Det er beregnet ud fra ovenstående vurderinger at sænkningen i grusmagasinet vil være:

(r = afstanden fra gravesøen, s = sænkning)

r		s	
50	meter	0,061	meter
100	meter	0,048	meter
200	meter	0,034	meter
300	meter	0,027	meter
500	meter	0,017	meter

Gravning over hele året inklusiv indvinding af vand til støvdæmpning vil medføre en mindre sænkning:

r		s	
50	meter	0,04	meter
100	meter	0,032	meter
200	meter	0,024	meter
300	meter	0,02	meter
500	meter	0,014	meter

Gravningen forudsættes fordelt jævnt over hele perioden.

5. VURDERING AF PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE:

Ansøger oplyser:

Ansøger oplyser at der ikke findes boringer inden for en afstand af 300 m fra det ansøgte areal.

5.1 PRIVATE INDVINDINGER:

Nærmeste private vandindvinding er beliggende på adressen Lundbyvej 28, 450 meter vest for det ansøgte område.

5.2 ALMENE VANDFORSYNING:

Bårse vandværk er nærmeste almene vandværk med indvindingsboringerne DGU 226.631 og DGU 226.168 i en afstand af 500 meter øst for graveområdet. Vandværket har desuden boring DGU 226.660.

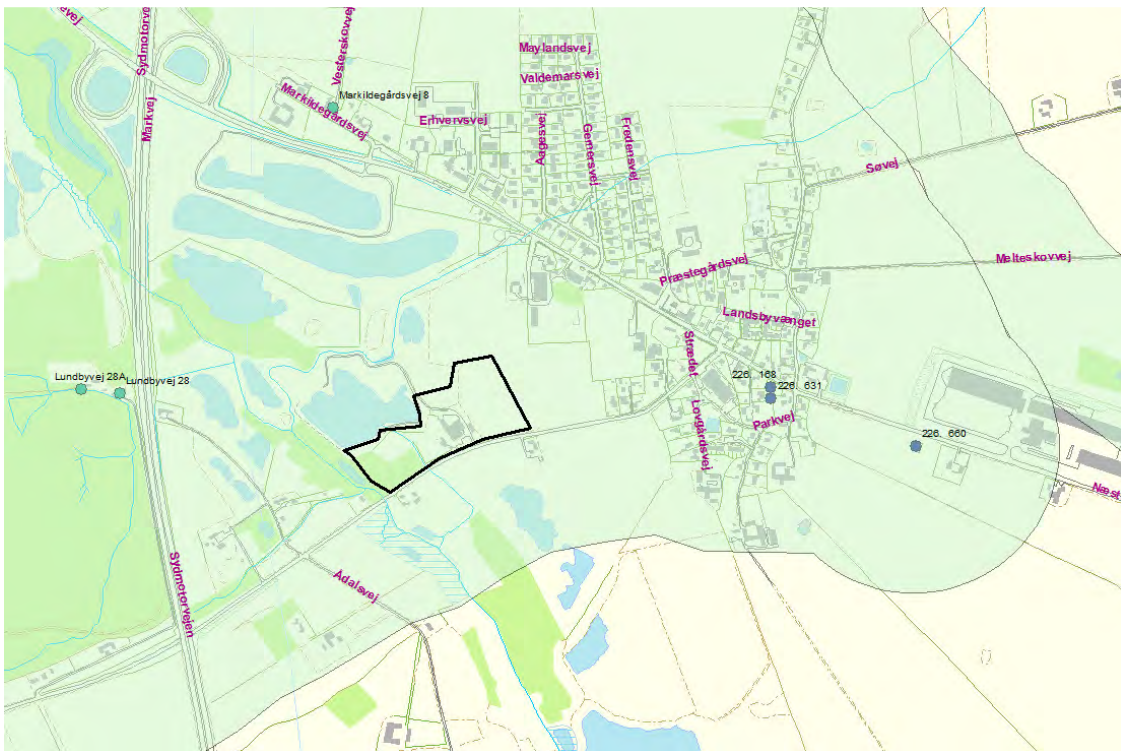
Boring DGU 226.631 har indtag i kridt fra 34,12 m.u.t. til 50 m.u.t. svarer til kote -13,12 til -29

Boring DGU 226.168 har indtag i kridt fra 38,5 m.u.t. til 49,5 m.u.t. svarer til kote -16,42 til -27,42
Boring DGU 226.660 har indtag i kridt fra 39,36 m.u.t. til 47 m.u.t. svarer til kote -16,36 til -24.

Graveområdet ligger i indvindingsopland til Bårse vandværks boringer.

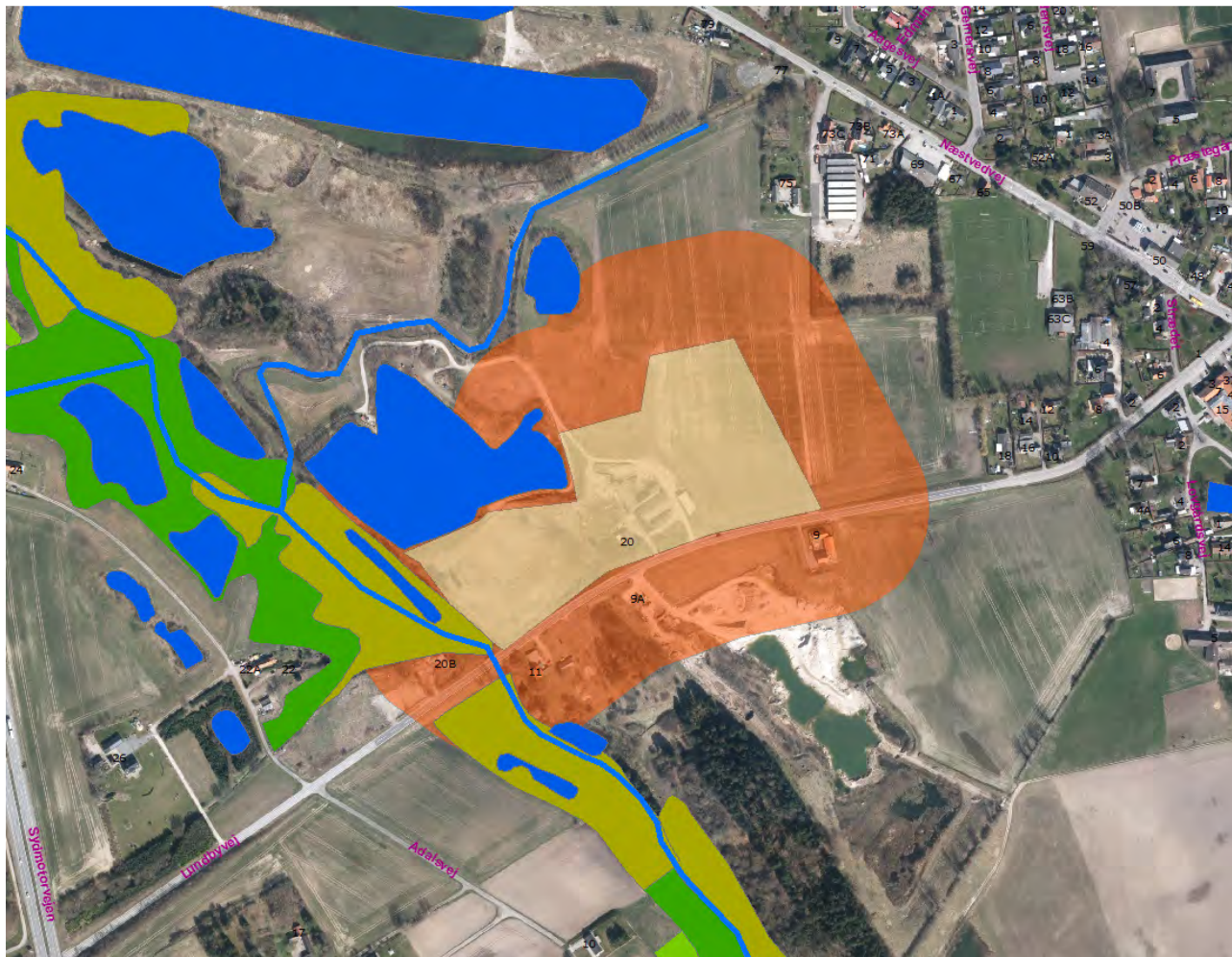
En sænkingsberegning vha. theiss formel viser at en tilsvarende vandindvinding i kalkmagasinet medfører en sænkningen der er $<0,005$ meter i kalkmagasiner i en afstand på 500 meter. Hvilket er langt under usikkerheden på beregningen.

Påvirkningen af kalkmagasinets potentiale fra grusindvindingen vurderes at være uden betydning for vandindvindingen.

Figur 2: Vandindvindingsopland (lys grøn) for Bårse vandværks indvindingsboringer.

5.3 NATUR OG VANDLØB

Figur 3: Vandløb og beskyttede naturområder. Målsatte vandløb og beskyttede naturområder indenfor 100 meter fra graveområdet. Graveområdet er markeret med lysebrun/beige. 100 meter zone, hvor der kan være påvirkning er markeret med orange.

Vurdering af påvirkning

Påvirkningen af grundvandsafhængige naturtyper vurderes ud fra den størst vurderede sænkning i gravesøer på 7 cm med tilhørende sænkning i de omkringliggende magasiner.

Påvirkning af vandløb

De påvirkede vandløb Risby Å, Sørende og "Tilløb til Risby å – B" ligger i vandløbssystemet Tubæk Å og består af åbne og rørlagte vandløb. Det nærmeste vandløb er Risby Å, som er et åbent vandløb i en den korteste afstand er 15 meter fra graveområdet.

Vandløbet er målsat til god økologisk kvalitet efter vandområdeplanen og registreret som beskyttet vandløb efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Vandløbet fremtræder i dag som et varieret vandløb med vandføring hele året. Sommervandføringen er i nogle år meget ringe.

Påvirkningen af vandløbet i nærmeste punkt er efter ovenstående vurderinger en grundvandsspejlssænkning på omkring 7 cm.

En overslagsmæssig vurdering af gravningens påvirkning af vandføringen vil - hvis det antages at hele gravemængden på 20.000 m³/år betragtes, som indvundet vand over et halvt år - vil påvirkningen blive $20.000 \cdot 1000 / (183 \cdot 24 \cdot 60 \cdot 60) = 1,26 \text{ l/s} = 4,55 \text{ m}^3/\text{t}$.

Sommervandføringen i Risby Å er i nogle år meget ringe.

Det vurderes derfor, at der er en væsentlig påvirkning af vandløbets tilstand i sommerhalvåret, derimod har reduktionen i vandføringen ikke en væsentlig påvirkning af vandløbets tilstand i vinterhalvåret.

Påvirkning af naturområder:

Der findes en række beskyttede naturområder indenfor 100 meter fra graveområdet. Afstanden 100 meter er valgt på baggrund af vurdering af sænkningen af grundvandsspejlet på ca. 5 cm i 100 meters afstand. Disse sænkninger er inden for usikkerheden af beregningen og vurderes som ydergrænsen for påvirkningen af grundvandsspejlet.

Indenfor 100 meter grænsen findes mose-, eng- og søområder. Som det ses på figur 3.

Nærmeste moseområde ligger op til graveområdet og påvirkningen vurderes til ca. 7 cm.

Det vurderes, at grus indvinding i sommerhalvåret vil påvirke mosernes og søens naturtilstand og derfor fastsættes at gravning under grundvandsspejlet kun må foretages i vinterhalvåret.

Påvirkning af grundvandsspejlet skal følges løbende under gravningen i gravesøen og den nordfor liggende sø. Påvirkning af søen mod nord vil afspejle påvirkningen af mosen mod vest, derfor skal grundvandsspejlet i mosen ikke følges.

6. VANDBALANCE:

Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 526/2000 om "Følgenvirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet" beskriver om vandbalancen ved råstof gravning under grundvandsspejlet: "Det generelle indtryk er, at den årlige fordampling er 10-15% mindre end nedbøren. Den nettoinfiltration, som søen unddrages fordi dæklagene mangler, skal holdes op imod denne vandmængde (mindre fordampling), således at vådgravning ikke kan siges at udgøre en væsentlig belastning af grundvandsressourcerne."

Det vurderes at der i området ikke er væsentlige afvigelser fra normal nedbør og fordampling og der ikke er terræn variationer der har væsentlig indflydelse på til- og afstrømningen fra søen. Den

generelle vurdering af, at råstofgravningen under grundvandsspejlet ikke er en væsentlig belastning af grundvandsressourcen, vil derfor kunne overføres til den ansøgte situation.

7. FORURENINGSFORHOLD:

Vordingborg Kommune er af den opfattelse at grusgravning i sig selv ikke er en trussel mod grundvandskvaliteten.

Ansøger oplyser at der forefindes en maskinhal til landbruget på ejendommen, som forventes anvendt til opbevaring af maskiner, dieseltank og olie.

Det vil sige at tankning, service og reparation og opbevaring af maskiner til grusgravningen foregår i eksisterende maskinhal. Maskinhallen ligger midt i graveområdet og opbevaring af flydende forurenende stoffer, så som diesel og andet brændstof, olie, bremsevæsker o.l. skal anvendes og opbevares på arealer, hvor afledning er kontrolleret og eventuelle spild kan opsamles og bortskaffes uden risiko for grundvandsressourcen.

Til sikring mod grundvandsforurening forventes Region Sjælland i råstoftilladelsen at fastsætte vilkår om spild ved uheld under gravearbejdet i graveområdet samt opbevaring af maskiner, dieseltank og olie i maskinhal.

Der ansøges ikke på nuværende tidspunkt om modtagelse af jord til råstofgraven. Det er efter råstofloven ikke tilladt at tilføre råstofgrave forurenede eller uforurenede jord eller andre materialer.

8. SAGSFORLØB

Ansøgning er efter bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning § 8 fundet i overensstemmelse med Vordingborg kommunes vandforsyningsplan, jf. vandforsyningslovens §§ 14 og 14 a, Region Sjællands plan for råstofindvinding, jf. råstoflovens § 5 a samt statens vandområdeplaner, jf. miljømålslovens § 3.

Vordingborg kommune har jf. bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning §9 indhentet udtalelser hos interesserede myndigheder i perioden fra den 19. december 2017 til den 9. januar 2018.

Der er ikke indkommet høringssvar fra interesserede myndigheder.

Der er ikke afholdt offentligt møde eller møde med berørte parter efter bekendtgørelsens § 11.

Ansøgningen er ikke offentliggjort efter bekendtgørelsens § 10, da Vordingborg Kommune har skønnet at tilladelsen ikke vil indvirke væsentligt på forholdene på andre ejendomme.

Partshøring

Udkast til tilladelse har været i høring hos ansøger, der er eneste berørte part i sagen i perioden fra 10. januar 2018 til den 24. januar 2018.

Ansøger har i mail efter aftale den 25. januar 2018 fremsendt følgende bemærkninger:

Ad. punkt 5:

August er en af de måneder på året, hvor der statistisk set falder mest nedbør (jf. DMI). Det resulterer i, at de lave områder omkring Risby Å bliver oversvømmet og at de normalt bliver våde fra senest 1. september. Derfor mener jeg, at man godt kunne starte gravningen under grundvandsspejlet allerede fra 1. september og frem til 1. april, uden at det vil påvirke de lave områder omkring Risby Å.

Ad. Punkt 7:

Jeg mener, at en vandstandssænkning i den nordlige sø på 10 cm på to på hinanden følgende samme ugedage først er relevant, når eller hvis vandspejlet i søen kommer under det niveau, som den har om sommeren.

Ad punkt 10:

Ang. vandstandsmålere, så mener jeg at, en skalapæl etableret i den nordlige sø må være tilstrækkelig, da koten for vandspejlet jo sådan set er irrelevant. Det relevante er ændringen i vandspejlets højde i forhold til udgangspunktet ved gravningens påbegyndelse.

Ang. måling af overfladevand til støvdæmpende foranstaltninger:

Der vil formentlig blive anvendt en vandvogn (slamsuger), som selv suger vandet, hvilket vil umuliggøre en vandmåler. Jeg foreslår, at man i stedet bruger vandmængdemåleren på vognen, hvis en sådan forefindes, eller at man tager en hel tankfuld ad gangen og bruger den helt op, før den fyldes igen. Der noteres for hver genfyldning.

Hertil bemærker Vordingborg Kommune.

Ad punkt 5.

I august og september måned falder der regn i skybrud, der medfører store afstrømninger. Mellem disse regnhændelser optages der i jorden fortsat store regnmængder, der medfører hurtig nedgang i vandføringen i vandløb igen. Det er desuden ikke i alle år at skybrudsfrekvensen er stor, selv om det er en stigende tendens.

I forårsperioden er vandføringen i vandløbene faldet i sidste halvdel af marts efter forårsafstrømningen.

Derfor vurderer Vordingborg Kommune at graveperioden uden fastlæggelse af kontrolmålinger i vandløbet kan fastsættes til 1. oktober til 15. marts.

Ad punkt 7 og 10

Vordingborg Kommune har ikke viden om hvilken en sommerminimumskote der forekommer i den eksisterende sø og har ikke viden om hvilken forbindelse der vil fremkomme mellem den eksisterende sø og den kommende gravesøen. Vordingborg Kommune har heller ikke viden om vandstandshævningen, som følge af ophør af gravning, kan ophæve vandstandssænkningen der indfinder sig i forårsperioden.

Derfor vil Vordingborg Kommune fastholde vilkår om opsætning og indmåling af vandstandsmålere i både den eksisterende og gravesøen. Dog nedsættes registrerings frekvensen til hver anden dag i graveperioden og hver uge udenfor graveperioden. Desuden indsættes at vilkår 7 kan revurderes på baggrund af to års registreringer af graveaktivitet og vandstandsmålinger.

Ad måling af indvinding af overfladevand til støvdæmpning.

Vordingborg Kommune er enig i at målingen af den indvundne vandmængde kan registreres ved at registrere antallet og størrelsen af vogn der fyldes med overfladevand og anvendes til støvdæmpning.

Vilkår om opsættelse af vandmåler ændres til registrering af antal opfyldninger af vandvogn og størrelsen på denne.

Ansøger er den 2. februar 2018 hørt om ændringer i afgørelsen som konsekvens af første høring.

Ansøger har den 7. marts 2018 bemærket følgende:

"Vi har læst bemærkningerne.

Ad. punkt 5: Vi forstår ikke begrundelsen med, at skybrud ikke skulle have nogen indvirkning - det er netop det der gør, at områderne bliver oversvømmet og at der er en stærk vandføring i åen. Vi har, siden vi overtog ejendommen i 2014, ved selvsyn konstateret, at er det svært at færdes med maskiner på arealet opstrøms langs åen, når først vi kommer hen i august og har haft det første skybrud. Herefter tørrer jorden ikke op igen og det er svært at færdes på arealerne resten af året.

Ad. punkt 10: Vi er glade for, at ændringerne vedr. måling af indvinding af overfladevand til støvdæmpning er blevet indarbejdet i teksten.

Vedr. skalapæle mener vi stadig, at en enkelt pæl burde være nok men vi er glade for lempelsen i målingsfrekvensen og at vilkåret kan revurderes efter en periode.

Ingen yderligere bemærkninger.

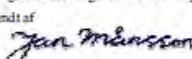
Vi håber du vil sende det videre til Regionen snarest muligt."

Til det bemærker Vordingborg Kommune ad punkt 5:

Vordingborg Kommune er enig i at skybrud har virkning på maksimumsvandføringen i perioder i august og september måned. Det udelukker dog ikke at risikoen for minimale vandføringer opstår perioden, da skybrud ikke forekommer konstant hvert år og det derfor ikke kan lægges til grund at vandføringen er høj i perioden. Derfor fastholder Vordingborg Kommune de foreslåede vilkår.

Vordingborg Kommune tager ansøgers øvrige bemærkninger til efterretning.

Analyserapport

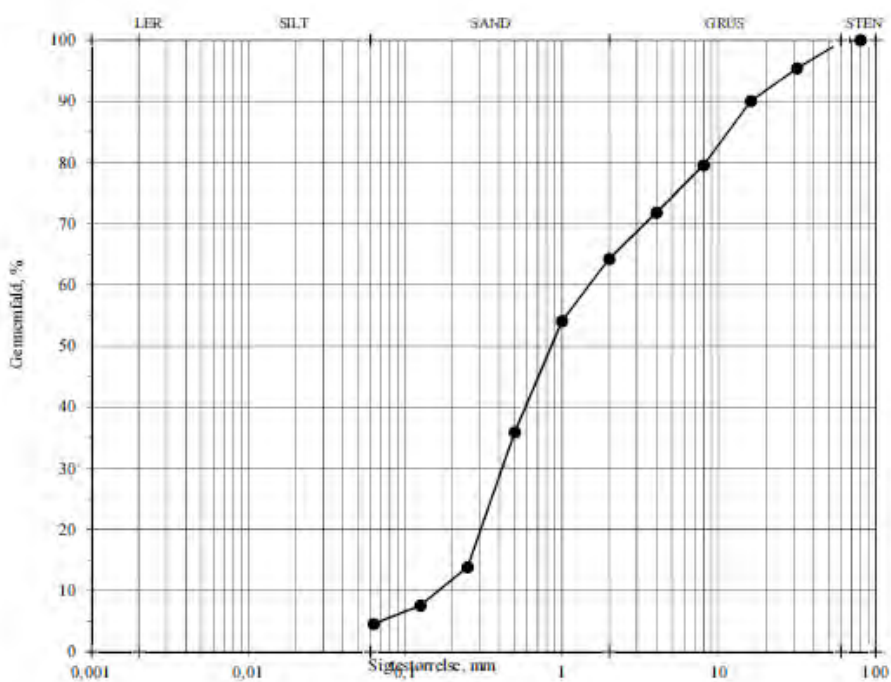
Analyserapport		
Rekvirent	Lundby Grus Råbyvej 1 4750 Lundby Att: Erik Rasmussen	Sagsnavn: Henrik Knik Sagsnr. Lokalitet: Udt.dato: 13.03.2015 Prøvetager: Rekvirent Rapport dato: 19.03.2015 Rapport nr.: 1 Bilag:
Prøver modtaget den:	13.03.2015	
Analyse påbegyndt den:	13.03.2015	
Opbevaring for prøvning		
Lab. nr.	151.1523	
Materiale	BSG	
Probe ID		
Parameter		Metode
Vibrationsforsøg		DS/EN 13286-5:2003
Sigteanalyse	T m.k.	DS/EN 933-1:2004
Sandekvivalent	I g/l	DS/EN 933-8 Annex A
Proctorforsøg		pr VI 99-6:2004
Vandindhold		DS 405.11
Sigte+hydrometernanalyse		DS/EN 933-1+DS/CEN ISO/TS 17892-4
Takstørrelseanalyse		DS/EN 933-1+DS/CEN ISO/TS 17892-4
Kalkindhold		VD 61.1.11
Glødetab, 550°C (Humusindhold)		pr VI 99-9:2010
Reduceret Glødetab, 975°C		pr VI 99-9:2010
Komprimeringskontrol m. isotopsonde		VD L & P 16
Minifældet		pr VI 99-4:2007
Ledningstal (Lt)		DS/EN 27888:2003
ReaktionsaltpH-værdi (Ri)		
Kommentarer:		
Restende prøvemateriale opbevares i 14 dage, herefter det kasseres, medmindre anden aftale træffes. Prøvningsresultaterne gælder kun for de påvædede mængder. Uden laboratoriets skriftlige tilladelse må rapporten kun gives i sin helhed. Godkendt af Jan Madsen Geoteknisk assistent		

Analyserapport

Rekvirent:	Lundby Grus Rishyvej 1 4750 Lundby	Sagsnavn:	Henrik Knak
		Sagsnr:	
		Lokalitet:	

1507506

Sigtekurve

Gennemfald si gte mm	%
80	100,0
63	100,0
50	95,4
40	90,0
31,5	79,5
25	71,8
20	64,2
16	54,1
12,5	35,9
10	13,8
7,5	7,6
6,3	4,5

Godkendt
Jan Madsen

	%
Finvigret > 80 mm	0,0
Finvigret > 16 mm	10,0
Gennemfald 0,063 mm	4,5

	%
Uensformighedsal, U	9,1
Sandekvivalent, SE	74,5
Kalkindhold	#DIVISION/0!

	Enhed	Målt
Vandindhold	%	#DIVISION/0!
Tæthed	g/cm ³	#DIVISION/0!

Kommentarer:

Vordingborg Kommune
Postboks 200
Østergårdstræde 1A
4772 Langebæk
Tlf. 55 36 36 36

Bilag 7

Fra: Jonas Christensen [<mailto:jc@museerne.dk>]

Sendt: 1. maj 2017 14:59

Til: Andreas Dalgas Andreasen

Emne: Høring af råstofansøgning Lundbyvej 20, Vordingborg Kommune

Hermed museets bemærkninger:

Museum Sydøstdanmark har udført en arkivalisk kontrol i henhold til museumslovens §23 og kan meddele at der ikke er registreret fortidsminder på matr. nr. 9c Bårse By, Bårse. Der er dog registreret mange fortidsminder langs Risby Å, både i form af løsfundne oldsager, kult anlæg, begravelser og vejanlæg. Museum Sydøstdanmark vil derfor anbefale at arealet forundersøges inden anlægsstarten, så karakteren og udstrækningen af eventuelle fortidsminder kan afklares. Museet kan kontaktes på vordingborg@museerne.dk.

Med venlig hilsen

Jonas Christensen
Museumsinspektør mag.art. / Arkæolog
m +45 3024 1755
jc@museerne.dk

Museum Sydøstdanmark
Sct. Peders Kirkeplads 14
4700 Næstved
+45 7070 1236
www.museerne.dk

Bilag 8

Region Sjælland

Andreas Dalgas Andreassen

Energivej 33
4690 Haslev

Dato

11. april 2017

Forsyningsanlæg ved Lundbyvej 20, Bårse, Præstø

I forbindelse med forespørgsel af 05.04.2017 fremsender jeg følgende kabelplaner, der viser placering af vore luftledninger og jordkabler i nævnte område.

For yderligere oplysninger vedrørende kablernes placering, kontakt driftstelefon 7029 2619.

Ved projekteringsopgaver ønsker vi oplyst, hvem der er bygherrerepræsentant og/eller koordinator for anlægsarbejderne samt indkalde til koordinerende møde for samtlige ledningsejere.

Vi henviser til vedlagte bilag:

☒ Betingelser for arbejder i nærheden af SEAS-NVE forsyningsanlæg
0,4 og 10 kV (52690.1 og 52690.2)

☐ Betingelser for arbejder i nærheden af SEAS-NVE forsyningsanlæg
50 kV (52689.1 og 52689.2)

Ud over disse betingelser gælder Stærkstrømsbekendtgørelsens Afsnit 5A, der omhandler sikkerhedsforskrifter for transport og arbejder i nærheden af elforsyningsanlæg.

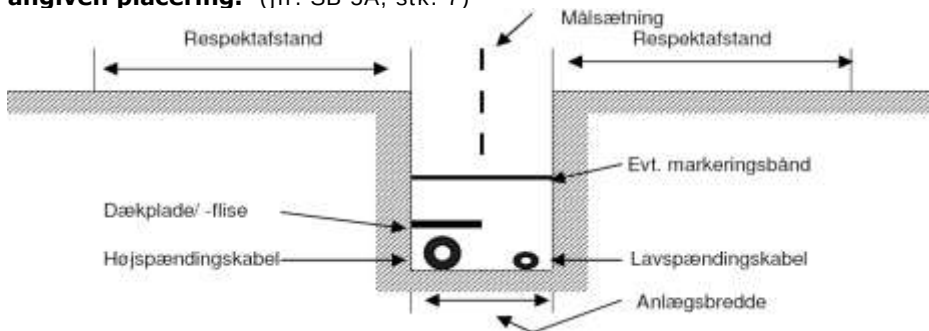
Stærkstrømsbekendtgørelsens Afsnit 5A kan bestilles gennem boghandlerne.

Venlig hilsen

Dorthe Esmarch Børgesen
Assistent

Direkte +4559214243
Mobil +4551168977
DEB@seas-nve.dk

BETINGELSER FOR ARBEJDER I NÆRHEDEN AF SEAS-NVE'S FORSYNINGSANLÆG: JORDKABELANLÆG FOR LAVSPÆNDING 0,4 kV OG 10 kV

Ansvar og skader	Forvoldes der skader på SEAS-NVE elforsyningsanlæg i forbindelse med entreprenørarbejde, vil skadevolderen blive gjort ansvarlig i h.t. gældende erstatningsregler "Entreprenørens pligt og ansvar" se Stærkstrømsbekendtgørelsens afsnit 5A stk. 4-7. Udsendte kabelplaner er gældende i 2 måneder fra udsendelsen
Rekvirering af kort og kabelplaner	Entreprenøren eller enhver, der iværksætter og er ansvarlig for udførelsen af arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg skal være i besiddelse af kabelplaner. Kabelplanerne og betingelse skal være på arbejdsstedet.
Mål	Mål må ikke optages fra planerne, da disse ikke er målfaste.
Stikledning	Placering af private stikledninger fra forsyningsnettet til vore kunder, er vist som signaturer, da SEAS-NVE ikke kender beliggenheden.
Respektafstand	Ved 0,4 og 10 kV kabler er respektafstanden 1 m fra den, af forsyningselskabet, angiven placering. (jfr. SB 5A, stk. 7)
Arbejder indenfor Respektafstand	Ved arbejder indenfor respektafstanden skal der altid træffes aftale om forholdsregler med SEAS-NVE. Ved jordarbejder indenfor respektafstanden, skal SEAS-NVE adviseres mindst 8 arbejdsdage før, af hensyn til evt. varsling om afbrydelse af berørte kunder. Vi gør opmærksom på, at ikke alle kabler kan afbrydes med dette varsel og at visse kabler kun kan afbrydes i kortere tid. Hvis det er nødvendigt at afholde ledningsejermøde, indkalder entreprenøren med et varsel på mindst 8 arbejdsdage via ledningsservice@seas-nve.dk eller LER.dk Ved arbejde indenfor respektafstanden skal entreprenøren foretage lokalisering ved prøvegravning.
Omkostninger	Deltagelse i ledningsejermøder, afbrydelser og instruktion, sker uden beregning, hvorimod andre ydelser i forbindelse med arbejder i nærheden af SEAS-NVE elforsyningsanlæg udføres efter regning.
Prøvegravning	Prøvegravning er håndgravning og der skal anvendes spade eller skovl – aldrig greb. Ved 0,4 kV kabler må der graves til kablet. Ved 10 kV kabler må der graves til dækplade-flise. Ved stationer må der graves indtil en afstand af 3 m.
Afmærkning af kabler	Er det ikke muligt ud fra kabelplaner og prøvegravninger at lokalisere kablerne, vil SEAS-NVE efter anmodning foretage afmærkning på jordoverfladen med pløkke eller afstribning.
Frigravning/krydsning af 10 kV kabler	Frigravning af 10 kV kabler må kun ske efter nærmere aftale
Hvis skaden sker	Kommer du selv eller andre til skade - Ring omgående alarm 112 - Ring til SEAS-NVE på telefon 5921 4074 - Afvent hjælp

Se tillige vore hjemmeside på
www.seas-nve-net.dk/seas-nve-net/sikkerhed-og-gravearbejde/undgaa-graveskader
Hvor du også kan finde brochuren "Pas på ledningerne og livet"

Signaturforklaring

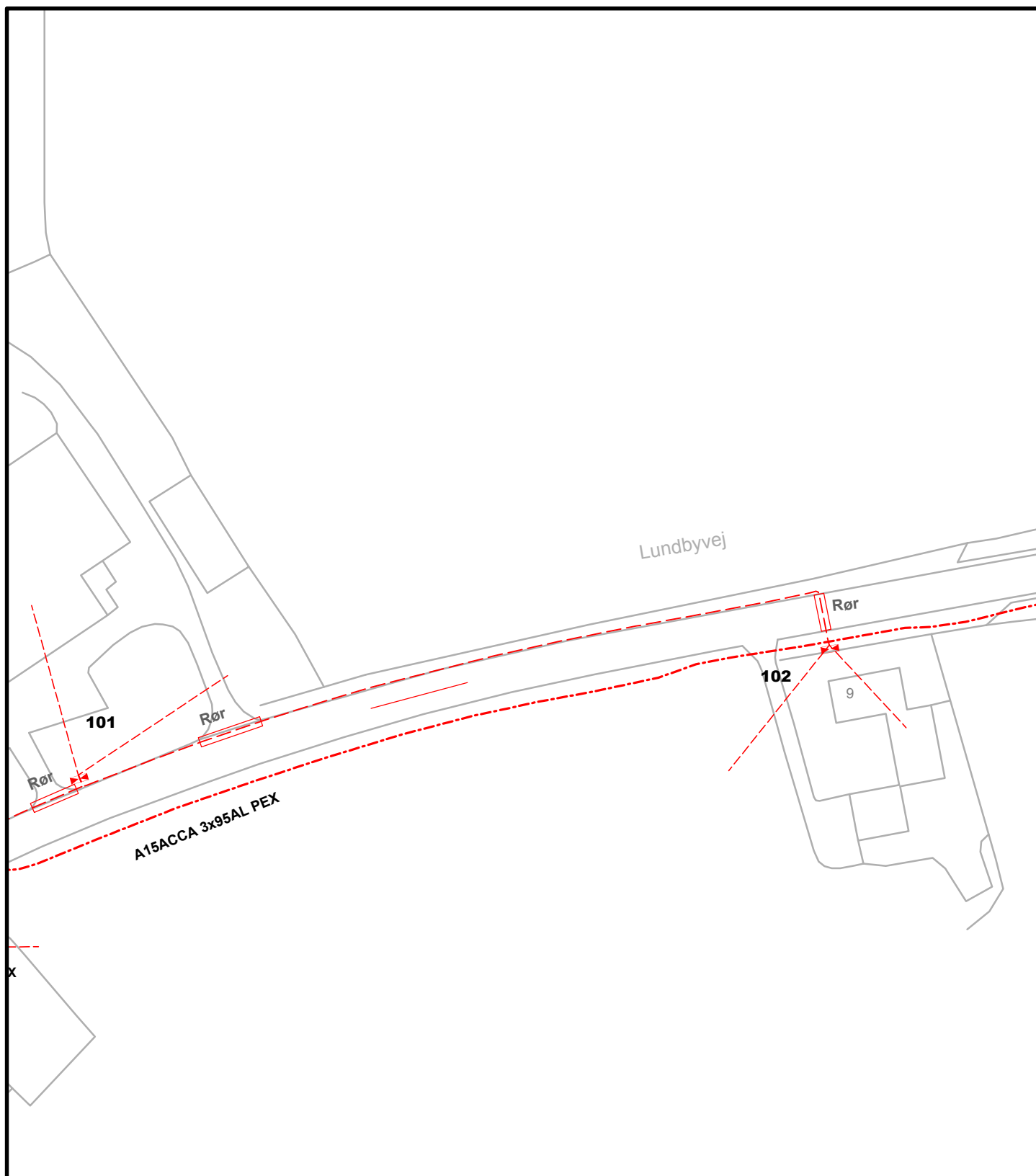
.....	Fællestrace
---50kV---	50 kV kabel
—50kV—	50 kV luftledning
-----	10 kV kabel
-----	0,4 kV kabel
-----	Signal/Tændkabel
-----	Gadelys kabel
—————	Fjernvarme

	Station
	Fordelingsskab
	Kabelskab
	Muffe
	Kabelmærke
	50 kV luftledn. net
	Armatur
	Tændskab gadebelysning
	Farve for projekteret anlæg
	Farve for landopm. anlæg
	Farve for idriftsat anlæg, men ej sluddokumenteret

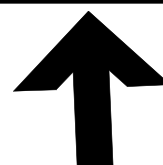
Hvis skaden sker

Kommer du selv eller andre til skade

- Ring omgående alarm 112
- Ring til SEAS-NVE på telefon 5921 4074
- Afvent hjælp

Denne plan omfatter områder, hvor der tillige
må påregnes at forekomme kabler
tilhørende andre selskaber.
Ved gravning i vejarealer, privat fællesvej, i eller på havbunden
er det lovbeftet at indhente oplysninger via www.ler.dk.

Advarsel.
Beliggenheden af private stik-
ledningsjordkabler fra lavspæn-
dingsnettet til vore kunder, samt
kabler til vejbelysningsanlæg,
er os ikke bekendt, og er kun vist
vejledende på planen.

SEAS-NVE Hovedgaden 36, 4520 Svinninge

Ledningskort (Oversigtskort) - A4

Lundbyvej 20, Bårse, Præstø

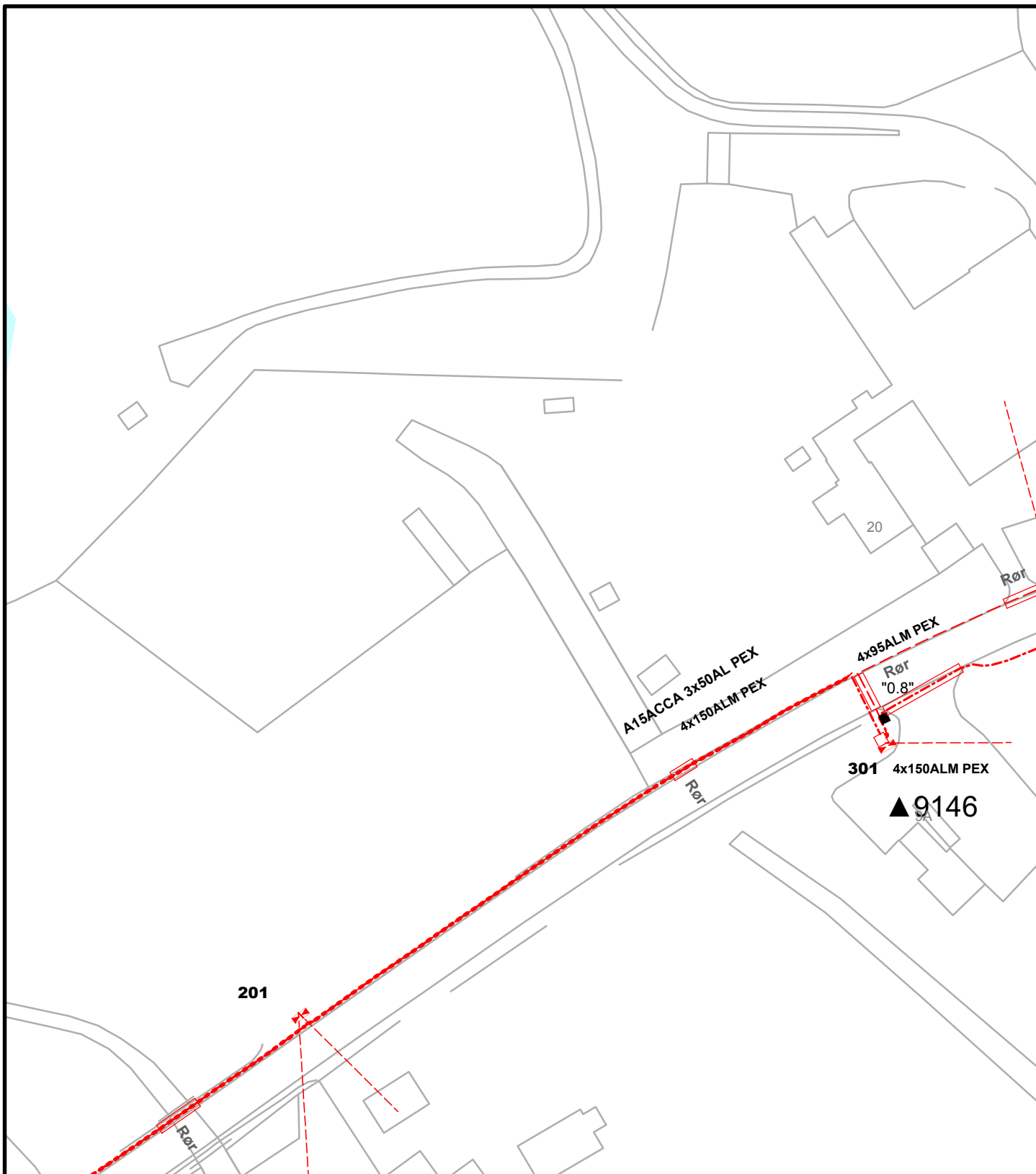
Ved arbejder indenfor respektafstand
kontakt:

0,4/10 kV kabel	1 meter	:70292619
50 kV kabel	3 meter	:23215027
Øvrige anlæg	1 meter	:70292619

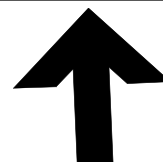
Plottet af GNet

Målestok: 1:1.000

Dato: 11-04-2017

Denne plan omfatter områder, hvor der tillige
må påregnes at forekomme kabler
tilhørende andre selskaber.
Ved gravning i vejarealer, privat fællesvej, i eller på havbunden
er det lovbeftet at indhente oplysninger via www.ler.dk.

Advarsel.
Beliggenheden af private stik-
ledningsjordkabler fra lavspæn-
dingsnettet til vore kunder, samt
kabler til vejbelægningsanlæg,
er os ikke bekendt, og er kun vist
vejledende på planen.

SEAS-NVE Hovedgaden 36, 4520 Svinninge

Ledningskort (Oversigtskort) - A4

Lundbyvej 20, Bårse, Præstø

Ved arbejder indenfor respektafstand
kontakt:

0,4/10 kV kabel	1 meter	:70292619
50 kV kabel	3 meter	:23215027
Øvrige anlæg	1 meter	:70292619

Plottet af GNet

Målestok: 1:1.000

Dato: 11-04-2017